

§ 1 Frågestund

Frågestund

Anf. 1 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av statsrådet Ibrahim Baylan, statsrådet Helene Hellmark Knutsson, socialförsäkringsminister Annika Strandhäll och miljöminister Karolina Skog.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Statsrådet Ibrahim Baylan besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Skatt på solenergi

Anf. 2 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Den rödgröna regeringen säger sig bejaka miljöintressen och lyfter gärna fram människors roll i omställningen till ett hållbart energisystem.

Samma regering införde i år en straffskatt på solel. Motivet var enligt regeringen att detta är ett krav från EU. Det är fel. Ett sådant krav finns inte. Det var därför i bästa fall ett missförstånd baserat på okunskap. I värsta fall var det en bortförklaring, alltså ett sätt för regeringen att undvika att ta ansvar för sina beslut.

Min fråga går till statsrådet Ibrahim Baylan: Nu när vi vet och har rätt ut att EU inte ställer några sådana skattekrav på Sverige, kommer regeringen att göra om och göra rätt? I så fall när? Det är många miljöhjältar där ute som väntar på besked.

Anf. 3 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Jag tackar Cecilie Tenfjord-Toftby för en bra fråga.

Vi ser en fantastisk utveckling inom energisektorn med kraftiga fall i kostnaderna för förnybar energi. Detta skapar stora möjligheter för ett land som Sverige med stora tillgångar på skog, vatten och vind. Det är ingen slump att vi i dag är det ledande EU-landet vad gäller förnybar energi.

Det är också glädjande att vi över blockgränserna har kunnat komma överens om att ställa om det svenska energisystemet till 100 procent förnybart till 2040.

Även om vi inte har så mycket sol är det såklart en möjlighet, särskilt när lagringsmöjligheterna ökar.

Precis som ledamoten säger gjorde vi bedömningen utifrån en utredning som gjordes av förra regeringen att skatten var ett krav när det gäller kommersiella anläggningar.

Men när det nu öppnar sig möjligheter ska vi givetvis titta över det. Det handlar inte om en fiskal fråga utan om att det blir juridiskt korrekt.

Anf. 4 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Herr talman! Det var inte det svar som de människor som står inför stora investeringar i solel ville ha. Regeringen har använt EU:s statsstödsregelverk som en ursäkt för att införa en straffskatt på solel. Detta visade sig vara fel.

Därför upprepar jag frågan: Ert motiv var EU:s statsstödsregler. Det har fallit. Har regeringen tänkt göra om och göra rätt? Ge nu besked till dem där ute som står inför investeringsbeslut!

Anf. 5 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Svaret på den frågan är ja. Vi gör vårt yttersta för att främja förnybar elenergi, också solceller. Det är glädjande att dessa ökar kraftigt i landet. Vi har åttafaldigat stödet till solceller i Sverige under de senaste två åren.

Om vi dessutom kan förenkla regelverket kommer vi givetvis att göra det, men det måste ske korrekt. Då kan man inte bortse från de expertutlåtanden som har funnits tidigare.

Regeringen arbetar intensivt för att hitta lösningar på detta. Jag tror att även om solen är koncentrerad till sommarhalvåret har solel en framtid i Sverige.

Forskningsbaserad skola och undervisning

Anf. 6 THOMAS STRAND (S):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Helene Hellmark Knutsson.

Tyvärr har kunskapsresultaten i svensk skola fallit betänkligt under flera år. Det är både oroande och allvarligt. Vi måste göra allt för att bryta denna negativa utveckling så att vi får en skola i världsklass.

Nu har vi en regering som inte fokuserar på skattesänkningar utan investerar i skolan genom många kraftfulla åtgärder. Man investerar i mindre klasstorlekar och fler lärare, i insatser för att stärka skolor som har det tufft och i åtgärder för att stärka lärare och skolledare.

Skolans undervisning ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet. Då blir forskning som är relaterad till skolan viktig.

Min fråga till statsrådet är: Vad avser statsrådet att göra för att stärka en mer forskningsbaserad skola och undervisning?

Anf. 7 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr talman! Jag tackar Thomas Strand för en viktig fråga.

Vi har att möta både sjunkande kunskapsresultat och en stor lärarbrist, och därför gör vi kraftfulla investeringar. I stället för att sänka skatten med

140 miljarder investerar vi 10 miljarder i skolan, utöver de 10 välfärdsmiljarderna som går till kommuner och landsting för att stärka välfärden.

Vi bygger också ut lärarutbildningen kraftigt för att möta det stora behov av lärare som finns.

Vi måste också säkerställa kvaliteten. Det vi föreslår i budgetpropositionen är att ha forskarskolor för lärarutbildningen och förskollärarutbildningen. Då kan vi få fler disputerade lärare och stärka den vetenskapliga grunden i utbildningen och så småningom också i skolan.

Anf. 8 THOMAS STRAND (S):

Herr talman! Forskarskolor som är kopplade till lärarutbildningen låter bra. I budgeten kan man identifiera några fler åtgärder, såsom Skolforskningsinstitutet, utbildningsvetenskapliga kommittén inom Vetenskapsrådet och en försöksverksamhet med skolforskning kopplad mellan huvudmän och lärosäten.

Men hur får man synergieffekter på detta? För att tala i mattetermer: Hur blir ett plus ett tre?

Anf. 9 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr talman! Vi behöver stärka samverkan mellan högskola och universitet och kommuner och friskolor för att dimensionera lärarutbildningen och för att få högkvalitativ praktisk forskning.

Jag har som inspiration de ALF-avtal vi ser i sjukvården och avsätter medel för att inleda försöksverksamhet med liknande avtal mellan skolhuvudmän och högskolor och universitet för att kanske också kunna erbjuda kombinationstjänster som kan stärka forskning och verksamhet.

Va-lagstiftningen och bostadsbyggandet

Anf. 10 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Herr talman! Jag önskar ställa en fråga till miljöminister Karolina Skog om va-lagstiftningen.

I juni uppmärksammade 23 kommunalråd i olika delar av landet och från olika partier, däribland regeringspartierna, bostadsminister Peter Eriksson på att lagstiftningen för vatten och avlopp blivit ett allvarligt hinder för bostadsbyggandet utanför tätorter. Samtidigt försvårar lagstiftningen åtgärdandet av ett stort antal ej godkända enskilda avlopp. Anläggningslagen krockar helt enkelt med vattentjänstlagens krav på att det alltid ska vara kommunalt ansvar för vatten och avlopp i större sammanhang.

Att hantera konsekvenserna av att lagarna krockar innebär enligt de 23 kommunalråden att byggnation med detaljplan utanför tätorter i praktiken omöjliggörs och att åtgärdandet av ett stort antal ej godkända avlopp försvåras.

Min fråga till miljöministern är: Kommer regeringen att revidera va-lagstiftningen?

Anf. 11 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Jag tackar ledamoten för en relevant fråga.

Att öka bostadsbyggandet över hela landet är en angelägen uppgift som regeringen tar på stort allvar. Vi arbetar brett med denna fråga.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

Vi har, precis som ledamoten poängterar, blivit uppmärksammade på att det finns brister i gränsdragningen i va-lagstiftningen som inte stämmer överens med den höga ambition vi har när det gäller va-lagstiftningen.

Vi har uppmärksammat frågan och delar problembilden. Jag kan i dag inte i detalj säga mer, men jag kan meddela att vi har uppmärksammat problemet. Jag delar bilden att det vore bra att åtgärda det. Frågan är under beaktande av regeringen. Jag kan inte i dag ge exakta besked om vad som kommer att hända.

Anf. 12 LARS-AXEL NORDELL (KD):

Herr talman! Tack för svaret.

Jag har ett aktuellt exempel från verkligheten. Norrtälje kommun har 388 områden som enligt vattentjänstlagen borde ha kommunalt vatten och avlopp. Fram till 2023 kommer kommunen att åtgärda 12 av dessa med nuvarande lagstiftning. För att finansiera det höjer man va-taxan med 5 procent. Därefter har de 376 områden kvar som de inte kommer att klara av. Det är ett stort problem. Det är bra att ni har uppmärksammat problemen, men hur ser egentligen tidsplanen ut?

Anf. 13 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Det som krockar är en ambition. Vi har höga ambitioner vad gäller utsläpp och att ha bra va-system. Å andra sidan har vi en bostadsbrist över hela landet och därmed också byggnation över hela landet.

Här har det visat sig att lagstiftningen inte helt matchar. Frågan ska beredas i laga ordning och kommer så att göras, och jag kan inte föregripa den processen.

Garantipensionärernas ekonomiska situation

Anf. 14 LINUS BYLUND (SD):

Herr talman! Jag har en fråga till socialförsäkringsministern mot bakgrund av att det finns många äldre i Sverige som lever under usla ekonomiska förhållanden. Det är en kvarts miljon som lever under EU:s fattigdomsgräns. Ändå saknas det satsningar i regeringens budget på den mycket stora gruppen garantipensionärer.

Det är en vanlig inställning hos era väljare och folk i gemen att det är en stor skam att de människor – främst kvinnor, som du vet – som byggt upp vårt land och vår välfärd med slit i arbetslivet och slit i hemmet i dag får leva på marginalen. Även jag har den inställningen.

Hur kommer det sig att av alla de miljarder och åter miljarder som regeringen föreslår till bland annat diverse invandringsrelaterade projekt och reformer finns det ingenting över för garantipensionärerna? Det är de som du och jag har att tacka för att vi ens har någon välfärd att förvalta.

Anf. 15 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Herr talman! Tack, Linus Bylund, för en fråga som rör en extremt angelägen grupp. Det stämmer naturligtvis inte att regeringen inte gör några satsningar som träffar den här gruppen i årets budget.

Vi investerar i år ungefär 10 miljarder kronor i den svenska välfärden. Det är resurser som ska gå till vård, skola och inte minst omsorg för de

äldre. Det träffar den här gruppen. Dessutom var den enskilt största satsningen i regeringens budget förra hösten att vi lade 3 miljarder på att bland annat ta bort pensionärsskatten för dem som hade det sämst ställt. Det röstade Sverigedemokraterna emot.

Jag noterar också oron för just den här gruppen, som till 80 procent består av kvinnor. Skulle man implementera Sverigedemokraternas förslag om sambeskattnings skulle vi kunna vara säkra på att vi i framtiden skulle ha betydligt fler kvinnliga garantipensionärer.
(Applåder)

Anf. 16 LINUS BYLUND (SD):

Herr talman! Jag får börja med att rätta socialförsäkringsministern. Vi har inte något sådant förslag från vårt parti som sambeskattnings.

Vidare ser jag att du tycker att det är angeläget, och det är väldigt bra. De satsningar som görs inom den allmänna välfärden kan du inte tala om när det gäller hur mycket pengar människor har att röra sig med. Det är två helt olika saker, framför allt för den som inte har behov av den vård ni satsar på.

Jag hoppas helt enkelt att det finns ändringar på den här punkten när vi står här om ett år.

Anf. 17 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Herr talman! Jag tackar för det och kan konstatera att jag inte hann säga allting på den minut jag hade. Utöver de 3 miljarder vi lade på att sänka pensionärsskatten stärkte regeringen dessutom bostadstillägget, som träffar just den grupp som Linus Bylund nu talar om.

Regeringen har också analyserat grundskyddet under det senaste året och presenterade en stor antologi före sommaren. Pensionsgruppen kommer under hösten ytterligare att arbeta vidare med att fundera kring hur vi kan stärka grundskyddet för de sämst ställda pensionärerna.

Åtgärder mot problematiken i utanförskapsområden

Anf. 18 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Min fråga går till samordningsminister Ibrahim Baylan.

Problemen i utanförskapsområden och särskilt utsatta områden kan inte ha undgått några av oss i kammaren. Det handlar om bilbränder som tyvärr är återkommande. Samordningsministern har haft uppdraget sedan den 25 maj. Jag tycker att det har varit väldigt glest och inte minst att förslag lyser med sin frånvaro när det gäller konkreta åtgärder mot problematiken.

Herr talman! Det jag har noterat är att regeringen avser att tillsätta en delegation först 2017. Min fråga till statsrådet Ibrahim Baylan är: Räcker detta?

Anf. 19 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack för en angelägen fråga, Roger Haddad!

Utmaningarna började inte den 25 maj. De har vi haft i vårt samhälle av och till under väldigt lång tid och också under de åtta år som den borgerliga regeringen styrde landet. Man skulle kunna fråga sig på vilket sätt

de prioriteringar som den förra regeringen gjorde har hjälpt detta. Det var skattesänkning efter skattesänkning.

Den här regeringen har vänt på politiken helt och hållet. Vi investerar för att se till att ta oss an utmaningarna. Det handlar om att stärka välfärden och skolorna. Det är något som jag tror att Roger Haddad kan förstå är väldigt viktigt i sammanhanget. Det handlar om att det finns en samhällsservice och att människor har ett arbete att gå till.

Jag tror också att vi behöver stärka polisen och rättsväsendet. Det får aldrig vara acceptabelt att man exempelvis som i Malmö reagerar genom att bränna bilar när polisen tar sig an grova brottslingar. Det är inte acceptabelt. Det är därför regeringen i budgeten också stärker polisen här och nu.

Anf. 20 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Tack, statsrådet! Jag är glad att Ibrahim Baylan nämnde rättspolitik, eftersom jag råkar ansvara för den frågan hos Liberalerna. Det är med stor besvikelse jag noterar att polisen bara får 75 miljoner i nästa års budget. Vi lägger mycket mer. De poliser i Botkyrka som regeringskollegan Ygeman talar om är en omflyttning från andra områden inom Polismyndigheten. Det är inga nya poliser.

Statsrådet har pekut ut trygghet och skola som de två viktigaste sakerna. Hur kan kalkylen gå ihop när ni inte satsar mer?

Anf. 21 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Vi har i varje budget vi har lagt fram och i varje förslag vi lagt fram när det gäller rättsväsendet både stärkt verktygen och sett till att polisen får mer resurser. Läger man ihop satsningarna i vår budgeten, de vi kommer med i denna budget och de pengar som polisen får ta med sig till nästa år är det väl i paritet med vad de själva har krävt.

Man skulle kunna ställa frågan till Liberalerna: Varför har ni väntat till nu? Vad är det för åtgärder som ni nu vill vidta som ni inte kunde vidta under åtta år i regeringsställning med ansvar för just dessa frågor? Det du ger inte att nu populistiskt i opposition lyfta fram frågor. Ni hade chansen i åtta år.

Fiskestoppet i södra Kattegatt

Anf. 22 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag har en fråga till miljöministern.

Beståndet av fisk minskar med en skrämmande hastighet runt om i världen. Våra svenska hav och vatten är tyvärr inga undantag. Därför behövs skonsammare fiskemetoder och också rena skydd mot fisket så att kommersiellt fiske förbjuds i vissa områden. Ett sådant område finns i södra Kattegatt, där fiske är helt förbjudet. Men nu förhandlar Sverige och Danmark, och det finns påtryckningar från Danmarks sida om att åter öppna området för fiske.

Därför skulle jag vilja veta från miljöministern: Kommer regeringen att slå vakt om fiskestoppet? Jag vill också veta om regeringen följer rekommendationen från Havs- och vattenmyndigheten att inte fatta några

beslut om fiske i området förrän deras utredning är helt redovisad, vilket jag tror är den sista oktober i år.

Prot. 2016/17:7
22 september

Anf. 23 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Frågestund

Herr talman! Tack, Jens Holm, för att du lyfter fram en viktig och högst aktuell fråga!

Det är otroligt viktigt att vi skyddar marina miljöer, fiskebestånd och botten i våra hav. Ledamoten pekar på en utveckling som är oroande. Vi i Sverige står alltmer ensamma i vår inställning att den här typen av beslut ska fattas på vetenskaplig grund. Det är en samsyn som vi tidigare haft inom de nordiska länderna och som inte kvarstår på samma sätt, och det är oroande. Jag kan bekräfta att det är så. Det förs en förhandling med Danmark om ett specifikt område i Kattegatt. Förhandlingen pågår, och jag kan därför självklart inte kommentera detaljerna i den ännu.

I de delar vi kan göra själva arbetar Sverige aktivt i enlighet med den handlingsplan som Havs- och vattenmyndigheten har tagit fram.

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag blir lite förbryllad. Menar inte miljöministern att den svenska regeringen slår vakt om fiskestoppet i södra Kattegatt? Säg det i så fall klart och tydligt så att vi hör det! Följer ni rekommendationen från vår expertmyndighet Havs- och vattenmyndigheten att inte fatta några beslut om fiske i området förrän deras redovisning är helt klar, vilket jag tror är i slutet av oktober i år? Det borde du kunna svara på.

Anf. 25 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Frågor om skydd av hav och hur de relaterar till fiske är komplicerade. Fisket är helt baserat på EU-nivå. Sverige har mycket höga ambitioner, men det vore ett misstag av mig att flytta förhandlingen med ett grannland till plenum här. Det skulle kunna försämra våra positioner.

Jag kan dock säga att vi går fram i de zoner där vi har makt att göra det, och vi kommer att kunna meddela skydd av andra områden inom mycket kort tid.

Marksnål teknik vid byggande av samhällsviktig infrastruktur

Anf. 26 ANDERS ÅKESSON (C):

Herr talman! Jag vill rikta min fråga till energiminister Ibrahim Baylan. Den handlar om marksnål teknik vid byggande av samhällsviktig infrastruktur. Det är uppenbart att det av ett antal olika skäl uppstår intressekonflikter mellan enskilda markägare, även kommuner, och företrädare för samhället när samhället uttrycker önskemål att få utnyttja mark för annat ändamål än det brukande den var avsedd för från början.

Ett mycket uppmärksammat exempel är de infekterade diskussionerna mellan markägare och kommuner å ena sidan och en statlig exploatör å andra sidan när man ska bygga nya kraftiga ledningar för elöverföringar i Sydsvetserge. I ett modernt samhälle hamnar vi då och då i situationer där dessa konflikter uppstår, och det gäller då att hitta vägar ur dem.

Jag har tidigare tagit upp frågan med energiministern om att hitta incitament och styrmedel för att använda en mer marksnål teknik när vi bygger

modern och viktig samhällsinfrastruktur. På vilket sätt driver energiministern frågan vidare i sina samtal med ansvariga myndigheter?

Anf. 27 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, Anders Åkesson! Ledamoten är väldigt engagerad i frågorna; det är bra. Jag vill också tacka för att vi efter vår senaste debatt i frågan har kunnat komma överens mellan Centerpartiet, Kristdemokraterna, Moderaterna och regeringen om hur vi ska förhålla oss till energipolitiken. Det är bra, och det är en styrka för landet.

I uppgörelsen finns också att vi ytterligare ska stärka infrastrukturtransmissionen i landet och utanför landet. I det arbetet måste vi såklart också ta till oss ny teknik när den kommer. Men den måste vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv så att inte konsumenterna får ta kostnader i onödan.

I slutändan måste vi lyckas lösa de elbehov vi har i landet, för det är i grund och botten vad detta innebär. Det kommer både nu och i framtiden tyvärr också att innebära olägenhet för en del av våra medborgare, men det säger sig självt att det inte går att dra el till ställen där ingen bor. Sådant är läget, och det är detta vi kommer att fortsätta att jobba med.

Anf. 28 ANDERS ÅKESSON (C):

Herr talman! Tack så mycket för svaret så långt! Det är helt riktigt så att det har ingåtts en stabil överenskommelse om den framtida energiförsörjningen som delvis bygger på att man ska kunna transformera och förflytta energimängder.

Men på vilket vis är ministern i skuggan av denna uppgörelse beredd att utveckla och ge direktiv, och till och med incitament, för dem som ska bygga kraftledningarna att ta ansvaret för att nyttja en mer marksnål teknik? Vad kan man göra mer än att traditionsenligt gå in och erbjuda ett engångsbelopp för mark som man lägger beslag på under mycket lång tid?

Anf. 29 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Vi kommer ganska snart att presentera en energipolitisk forskningsproposition. Vi måste som land ligga i fronten, men de regelverk som styr detta är exakt samma regelverk som styrde när vi hade en centerpartistisk energiminister. Det måste vara ändamålsenligt, det måste fungera och det måste vara kostnadseffektivt. Det är kärnan i dag, och jag hoppas att vi kan vara överens om att det är kärnan också i morgon. Vi kommer att fortsätta att satsa på teknik så att vi förbättrar detta undan för undan.

Kemikalieskattens konsekvenser

Anf. 30 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr talman! Min fråga går till miljöministern. Regeringen föreslår nu en kemikalieskatt, som blir en helt ny konsumtionsskatt på surfplattor, mobiltelefoner, datorer och annan hemelektronik. Skatten slår direkt mot hushållen. I snitt handlar det om 1 000 kronor per familj och år. En bärbar dator blir mer än 300 kronor dyrare.

Arbetet för en giftfri miljö är oerhört prioriterat. Det var också därför alliansregeringen tillsatte en utredning. Men den modell som regeringen presenterar slår direkt mot hushållen, och då särskilt mot hushåll med låga inkomster. Det konstaterar regeringen själv.

Därför är min fråga: Varför lägger regeringen denna börda på hushållen i stället för att rikta in sig mot de miljöfarliga ämnena och de aktörer som kan påverka förekomsten av miljöfarliga ämnen?

Anf. 31 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, ledamoten, för en aktuell fråga! Ledamoten har dock missförstått var skatten hamnar. Det ska kosta att använda farliga kemikalier. Det är en viktig del i att hålla tempot uppe i arbetet med att få bort dem från vår vardag, där de i dag förekommer i alltför stor utsträckning.

Skatten kommer att vara substitutionsdrivande, det vill säga att den som importerar eller producerar varor och som har koll på sin leverantörskedja och aktivt väljer mindre farliga alternativ kommer att gynnas relativt den som slarvar och inte frågar efter vad olika varor innehåller eller inte bryr sig om att använda bra och tillgänglig teknik.

På detta sätt gynnar vi aktiva entreprenörer i det här landet och dem som väljer att gå före framför dem som väljer att inte göra någonting.

Anf. 32 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Herr talman! Det är mycket som ska kosta för hushållen med den här regeringen. Regeringens budget kostar en vanlig familj med två barn och två bilar nästan 17 000 kronor per år i höjda skatter, och då har jag bara räknat med inkomstskatter, bensinskatt och minskat ROT-avdrag. Till detta kommer flera andra skattehöjningar, och nu alltså kemikalieskatten. Regeringen bedömer själv att det drabbar hushållen, jobben och den svenska försäljningen.

Varför presenterar regeringen inte en annan modell för detta?

Anf. 33 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Kemikaliepolitiken består av olika delar och måste så göra. Vi använder lagstiftningsverktyget aktivt, men det är ett långsamt maskineri som inte går i tillräckligt snabb takt när marknaden utvecklas.

En skatt fungerar som ett komplement till denna typ av begränsningar och gynnar den som väljer att gå före. Framför allt gynnar det den som skaffar sig koll på sin leverantörskedja och ställer frågor: Kan du göra detta bättre, och hur kan vi gå framåt?

Lärarutbildningen i Stockholmsregionen

Anf. 34 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Helene Hellmark Knutsson. Vart fjärde barn som börjar i förskolan i dag återfinns här i Stockholmsregionen. Vi kan alltså utgå från att vi inom en snar framtid kommer att återfinna också vart fjärde skolbarn här i regionen. Detta skapar en särskild utmaning när det kommer till tillsättningen av lärare.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

Utifrån de stora behov som finns är jag glad att regeringen nu har aviserat att man kommer att kraftigt utöka platserna på lärarutbildningen under mandatperioden. Min fråga till statsrådet är därför om Stockholmsregionens specifika utmaning tas i beaktande när man ska dela ut medel för de utbyggda lärarutbildningarna.

Anf. 35 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr talman! Tack, Alexandra Völker, för en viktig fråga! Det är min och regeringens absoluta mål att alla barn och elever ska få möta en behörig och kompetent lärare. Det är vägen framåt för att vända de sjunkande kunskapsresultat som vi har haft.

Nu utökar vi utbyggnaden av lärar- och förskollärarutbildningen med 3 600 utbildningsplatser. Fullt utbyggt innebär det att vi totalt tillför över 10 000 nya platser till 2021.

Av de 3 600 nya platserna kommer 750 att tillfalla Stockholmsregionen. 415 av dem kommer att gå till Stockholms universitet, 75 till GIH, 50 till Konstfack, 50 till Kungliga Musikhögskolan och 160 till Södertörns högskola.

Hela 20 procent av platserna kommer att tillfalla Stockholmsregionen.

Anf. 36 ALEXANDRA VÖLKER (S):

Herr talman! Det var glädjande att höra, framför allt att flera av högskolorna i regionen innefattas.

Samtal om offentlig upphandling

Anf. 37 JOHAN NISSINEN (SD):

Herr talman! Samordningsminister Ibrahim Baylan! Regeringen har arbetat fram en proposition om offentlig upphandling, som vi tyvärr inte kan stödja i nuvarande form.

I Sverige ska sjysta villkor och rimliga löner gälla alla arbetstagare. För att detta ska åstadkommas behövs ett huvudentreprenörsansvar och att offentliganställda med ansvar för upphandling vidareutbildas i vilka krav som går att ställa på företagen. Vi behöver också stärka uppföljningen av inspektionerna. Dessa uppföljningar måste vara omfattande, regelbundna och konsekventa.

Allt detta hade kunnat genomföras om regeringen hade varit beredd att förhandla med oss. Min fråga är därmed: Är regeringen beredd att ta ansvar genom att samtala med Sverigedemokraterna, för arbetstagarnas bästa?

Anf. 38 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Regeringen har lagt fram ett förslag för denna riksdag. Det handlar just om att stärka löntagarnas position, om att man inte ska ställa löntagare mot varandra och om att se till att det är sjysta villkor. Ett sådant förslag ligger på riksdagens bord.

Att de borgerliga partierna snabbt meddelade att de inte kommer att ställa upp på det är kanske inte förvånande. Men det är lite mer förvånande att Sverigedemokraterna säger att de ska göra gemensam sak med de borgerliga partierna. I valrörelsen lät det nämligen annorlunda. Då sa man sig

stå på löntagarnas sida. Men när det kommer till konkreta ställningstaganden är det helt uppenbart att Sverigedemokraterna, förutom den främlingsfientliga retoriken, också är ett parti som står långt till höger.

Man kallar detta för socialism. Ja, att stärka löntagarna är en socialdemokratisk hjärtefråga. Det är därför vi lägger fram detta förslag.

Nu har Sverigedemokraterna och övriga riksdagen att ta ställning till det. Det är det som gäller just nu.

Anf. 39 JOHAN NISSINEN (SD):

Herr talman! Vid en förhandling hade regeringen förstått att vi inte kan stödja de delar av förslaget som utesluter majoriteten av svenska småföretag från upphandling.

Vi kan inte heller stödja regler som leder till att företag som anställer utländsk arbetskraft får konkurrensfördelar gentemot företag som anställer svensk arbetskraft, eller regler som gör det möjligt att diskriminera företag som enligt myndigheter har för stor andel svenskfödda i sin personalstyrka. Sådana förslag är direkt skadliga för svenska arbetstagare. Och då säger vi nej.

Anf. 40 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Sverigedemokraterna säger nej till att stärka löntagarnas position i vårt land. Sverigedemokraterna säger ja till att ställa löntagare mot varandra i Sverige i dag. Det är tydligt.

Regeringen kommer aldrig att ställa upp på det. Vi kommer att driva detta vidare. Det är därför vi lägger fram förslaget för riksdagen.

Vi kommer också att fortsätta driva detta i valrörelsen, för att söka svenska folkets stöd. Jag tror nämligen att svenska folket är less på den här sortens osjyst konkurrens.

Sverigedemokraterna ställer sig, än en gång, i fel ände.
(Applåder)

Proposition om vattenverksamhet

Anf. 41 LARS TYSKLIND (L):

Herr talman! Jag har en fråga till miljöminister Karolina Skog, om betänkandet *Hushållningen med mark- och vattenområden* som behandlades i riksdagen i april. I betänkandet aviserades att regeringen hade för avsikt att i september överlämna en proposition om prövning av vattenverksamheten, och där är vi nu. Men jag har noterat att den inte finns med på propositionslistan, i alla fall inte på listan som gäller fram till januari 2017.

Då är min konkreta fråga till miljöministern: När avser regeringen att lägga fram den viktiga propositionen? Och på vilket sätt avser ministern att tillgodose riksdagens tillkännagivande om att tillståndprocesser ska vara så flexibla att de kan anpassas till småskaliga vattenverksamheter?

Anf. 42 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, Lars Tysklind! Du ställer frågor som delvis berör tiden innan jag tillträdde som minister; jag är inte fullt insatt i detaljerna i denna fråga.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

Det som har hänt mellan april och dagens datum är att vi har fått en energiöverenskommelse, och den berör även prövningen av vattenverksamheter. För regeringen är det självklart att tillgodose och ta vara på den överenskommelsen. Det har lett till att vi inte på egen hand går fram med delen om vattenverksamheter, innan vi har försäkrat oss om att alla delar som springer ur energiöverenskommelsen är på plats. Det måste gå hand i hand, annars kan det vara ett tecken på att vi inte skulle respektera hela energiöverenskommelsen. Och vi kan självklart inte agera på ett sådant sätt.

Anf. 43 LARS TYSKLIND (L):

Herr talman! Jag vill tacka för svaret.

Många människor ute i den så kallade verkligheten driver småskaliga verksamheter, och de utsätts för prövningar och sådant i dag.

Det är klart att tillstånd enligt miljöbalken är högst relevant. Men det som har diskuterats är att vi har så komplicerade och kostsamma tillståndprocesser att verksamheter som de facto kan uppfylla en massa miljökrav i stället läggs ned. Förra miljöministern uppmärksammade det. Hur ser den nuvarande ministern på det?

Anf. 44 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Dels finns det en riksdagsbehandling, dels har vi energiöverenskommelsen och dels har vi pågående prövningar i det rättsliga systemet.

Regeringen måste agera på ett sådant sätt att vi inte föregriper den rättsliga prövningen. Men vi måste också se till att vi genomför alla delar av energiöverenskommelsen och gör saker i rätt ordning. Frågan är viktig, men vi måste göra saker i rätt ordning.

Möjligheter för unga med aktivitetsersättning

Anf. 45 EVA LINDH (S):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll.

Min fråga gäller möjligheterna för unga människor med aktivitetsersättning att ta sig ut i arbetslivet eller pröva studier.

När den ersättning som nu finns infördes, 2003, var tanken att underlätta för människor att ta sig ut, om det fanns möjlighet och förmåga till det. Det finns det, men den är till viss del begränsad.

Jag får ganska ofta frågor om möjligheten att pröva studier och att under längre tid pröva ett jobb, eller någon typ av anställning, innan man vet om man är redo att hantera ett jobb.

Hur tänker regeringen när det gäller att utveckla dessa möjligheter?

Anf. 46 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Herr talman! Jag vill tacka för den angelägna frågan.

Aktivitetsersättningen infördes 2003 och ersatte förtidspension för unga. Tanken var just att den, om man var under 29 år och beviljades det här, skulle omprövas vart tredje år. Sedan 2003 har vi sett en explosiv utveckling. Från början var det främst fysiska funktionshinder som ledde till

att man fick det här. Nu har sju av åtta som får aktivitetsersättning ett psykiskt funktionshinder. Det är mycket oroande.

Regeringen lade därför, före sommaren, fram ett antal förslag för att åstadkomma det som Eva Lindh frågar om, nämligen möjligheten att med bibehållen aktivitetsersättning pröva att studera under sex månader. Det förslaget ligger nu på bordet. Det gäller även en större möjlighet att med vilande aktivitetsersättning pröva på att arbeta. Förslaget är att det ska vara möjligt att göra det under 24 månader.

Tanken är att det ska träda i kraft den 1 februari nästa år. Men mer behöver göras.

Anf. 47 EVA LINDH (S):

Herr talman! Jag tackar så mycket för svaret. Det känns bra att kunna återkomma till dem som ställer frågorna med det svar som socialförsäkringsministern har gett i dag.

Anf. 48 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S):

Herr talman! Det behöver vi göra.

Det här är en av de viktiga frågorna för alla oss politiker att hålla ögonen på framöver, så att vi hindrar den gruppen från att växa ytterligare.

Vi ska ge unga människor med funktionshinder möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden. Vi har alla ett ansvar för det.

Kvaliteten på lärarutbildningen

Anf. 49 MARIA STOCKHAUS (M):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Hellmark Knutsson.

I regeringens budget står det att skickliga, engagerade lärare är nyckeln till förbättrade kunskapsresultat. Lärarutbildningen borde ju vara det som är nyckeln till att få fram skickliga lärare, men det förutsätter att lärarutbildningen håller en hög kvalitet.

Alliansregeringen förändrade lärarutbildningen från grunden, men det finns fortfarande utmaningar med avhopp och kvalitet.

Regeringen satsar på kvantitet och utökar platserna på lärarutbildningen. Men hur ser det ut med satsningar på kvalitet?

Statsrådet har i en tidigare interpellationsdebatt sagt att regeringen kommer att fortsätta att satsa på att förbättra lärarutbildningen. Kan statsrådet berätta vilka satsningar som regeringen gör för att öka kvaliteten på lärarutbildningen?

Anf. 50 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr talman! Tack, Maria Stockhaus, för denna fråga!

Jag håller helt med om att vi behöver fortsätta att utveckla och stärka kvaliteten i lärarutbildningen. Vill vi ha lärare i toppklass måste vi också ha en lärarutbildning som är i absolut toppklass. Det var också mitt budskap när jag träffade samtliga högskole- och universitetsrektorer och deras ordförande i går på ett stort seminarium.

Vi gör nu stora satsningar. Bland annat kommer vi att investera totalt nästan 900 miljoner kronor under den här mandatperioden för att höja pengarna till de så kallade humsamutbildningarna, där just lärarutbildningen ingår, för mer lärarledd tid.

Vi har också infört ett nytt kvalitetssäkringssystem som nu håller på att implementeras och där lärarutbildningen är den första som ska få försök med enskilda lärarutbildningar. Sedan ska det göras en stor nationell utvärdering.

Som jag sa till riksdagsledamot Thomas Strand tidigare investerar vi nu också i forskarutbildning som ska leda till att det blir fler disputerade lärare på lärarutbildningen.

Anf. 51 MARIA STOCKHAUS (M):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret!

Lärarstudenterna har i dag i genomsnitt åtta timmar lärarledd tid i veckan. Det är vällovligt att satsa på humsamutbildningarna i stort, men lärarutbildningen behöver särskilda satsningar om vi ska klara av de utmaningar som skolan står inför framöver.

I vårt budgetförslag har vi lagt 300 miljoner för 2017 och fullt utbyggt 1,2 miljarder per år för att öka undervisningstiden med 50 procent, specifikt på lärarutbildningen eftersom den har speciella utmaningar. Vi behöver höja kvaliteten radikalt för att man ska få till en förändring i svensk skola.

Anf. 52 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S):

Herr talman! Tack, Maria Stockhaus!

Som sagt gäller era satsningar i huvudsak nästa mandatperiod. Vår satsning är 900 miljoner för den här mandatperioden. Det är det som kommer att bidra till att göra en skillnad.

Försöket med övningsskolor pågår. Vi vill stärka samverkan mellan högskolorna och skolorna för att se till att kvaliteten kan stärkas också på den verksamhetsförlagda utbildningen. Det arbetet pågår i allra högsta grad, nu med regionala dialoger.

Vårt mål är att ha den högsta kvaliteten på lärarutbildningarna.

Åtgärder mot våld och segregation i storstäderna

Anf. 53 LAWEN REDAR (S):

Herr talman! Min fråga är riktad till statsrådet Ibrahim Baylan.

Under det senaste halvåret har fem personer mördats i stadsdelen där jag bor i nordvästra Stockholm. Majoriteten av skjutningarna har skett på öppen gata. På ett och ett halvt år har över 16 personer mördats.

Det här är ett våld som nu börjar överskugga samtalen på fikarasterna, bland dem som engagerar sig i civilsamhället och framför allt bland dem som bor och arbetar i mitt bostadsområde. Medborgarna är genuint oroade över sina barns framtidsutsikter – en oro som vi alla måste ta på stort allvar.

Min fråga är därför vad samordningsministern avser att fokusera på i arbetet för att stävja segregationen i storstäderna och vilka åtgärder som han avser att vidta.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

Anf. 54 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, Lawen Redar, för en väldigt angelägen fråga!

Det finns inga genvägar. På kort sikt måste vi stärka polisen och se till att rättsvårdande myndigheter får de resurser och verktyg som de behöver för att ta sig an den här typen av grov kriminalitet. Våld får aldrig vara acceptabelt bara därför att det huvudsakligen drabbar brottslingar. Det måste vara nolltolerans mot den här typen av grov brottslighet.

Det är bra att stärka polisen, det är bra att skärpa straff och andra verktyg. Men det räcker inte för att långsiktigt vända utvecklingen. Därutöver behöver skolorna stärkas. Vi behöver se till att föräldrar har ett arbete att gå till. Vi måste se till att det civila samhället är närvarande och att samhällsservicen är bättre så att människor känner sig som en del av samhället och deltar i arbetet för att vända utvecklingen. Det måste göras gemensamt nationellt och lokalt och med de människor som bor i dessa områden.

Anf. 55 LAWEN REDAR (S):

Herr talman! Det svar som jag här får av samordningsministern känns betryggande. Det är ett svar som jag kommer att ta med till medborgarna där jag bor.

Liksom samordningsministern tror också jag att vi är nödgade att vidta åtgärder som innebär att man får bort vapen i händerna på ungdomar. Skolresultaten måste vända, och det måste vara prioriterat med vår politik. Vi måste få fler unga i arbete, stärka näringslivet i lokalsamhället och framför allt arbeta för den samhällsrygghet som alla medborgare ska ha rätt till.

Anf. 56 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, ledamoten!

Det finns inga enkla lösningar på detta. Det är viktigt att ha med sig. Här krävs det att vi prioriterar om resurserna från att sänka skatter varje år till att börja investera i samhällsbygget för att se till att polis och rättsväsen har de resurser som de behöver. Där vidtar vi nu rejäla åtgärder i den budget som vi lägger fram för riksdagen. Vi måste steg för steg se till att vända på utvecklingen.

Jag är exempelvis väldigt angelägen om att vi ska vända på utvecklingen i dessa skolor. I grund och botten går det inte att bygga ett jämlikt samhälle om inte skolan blir mer jämlik.

Småskalig vattenkraft

Anf. 57 ANNIKA QARLSSON (C):

Herr talman! Min fråga gäller småskalig vattenkraft och riktar sig till miljöminister Karolina Skog.

Runt om i landet finns det ca 7 000 vattenkraftverk som drivs av små enheter – det är inga stora bolag som Vattenfall som äger dessa.

Under ett par års tid har länsstyrelserna utövat tillsyn på ett sätt som upplevs som rättsosäkert och ibland med lite slumpvis urval. Dessa processer har gjort att trycket har varit stort på att de regler som finns måste ses över. Där länsstyrelsen har krävt ny prövning finns det andra röster som säger att det är en omprövning som vore rimlig.

Jag har haft debatter tidigare med din företrädare, miljöminister Åsa Romson, och vi har inte varit riktigt överens.

Därför är det mycket glädjande med en energiöverenskommelse som tydligt slår fast vattenkraftens stora betydelse för omställningen till ett hållbart system. Det är också särskilt positivt att det så tydligt uttrycks att reglerna för tillståndsprövning ska ses över, men arbetet behöver gå framåt.

Anf. 58 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, Annika Qarlsson!

Självklart delar jag din glädje över att dessa frågor ingick i energiöverenskommelsen, som är en stabil och viktig överenskommelse mellan partierna och som ska genomföras i alla sina delar. Regeringen har redan tagit några steg i det arbetet genom den budgetproposition som vi har presenterat.

Energiöverenskommelsen kommer att skapa förutsättningar för vattenkraften så att man vet vad som gäller över tid.

Anf. 59 ANNIKA QARLSSON (C):

Herr talman! Bekymret är ju att det finns en massa människor som just nu verkar under dessa förutsättningar. De är redan inne i processen och får följa de regler som majoriteten här i riksdagen inte längre ställer sig bakom med tanke på de tillkännagivanden som har gjorts.

Det är en bra orsak till att det hela fördröjs, men fördröjningen är samtidigt ett bekymmer. Någonstans är det många som kommer att ge upp, och risken är att medan gräset gror så dör kon.

Vad är ministern beredd att göra redan här och nu för att säkerställa att dessa ägare inte hamnar i trubbel?

Anf. 60 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Jag räknar med att jag har riksdagens stöd för att prioritera arbetet med att genomföra energiöverenskommelsen. Det visar också att vi tar den på allvar. Det vore ett märkligt förfarande om vi samtidigt vidtog åtgärder som berör exakt samma frågor.

Nu måste vi göra saker i rätt ordning och säkra att de som driver vattenkraft får stabila villkor.

Ökad jämställdhet i energisektorn

Anf. 61 HANNA WESTERÉN (S):

Herr talman! Min fråga går till statsrådet Ibrahim Baylan.

Frågor som rör energi och klimat har inverkan, inte bara på vårt samhälle i stort utan även på den enskilda individen. Undersökningar har visat

att attityden till olika energislag skiljer sig mellan kvinnor och män. Kvinnor oroas i större utsträckning över klimatförändringen och dess konsekvenser. Dock är kvinnor dåligt representerade i energisektorn.

Därför undrar jag om regeringen har för avsikt att vidta åtgärder för ökad jämställdhet i energisektorn.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

Anf. 62 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Tack, Hanna Westerén, för en angelägen fråga! Jag tror att det i grund och botten handlar om energisektorns potential och överlevnad. Sektorn har traditionellt sett varit väldigt mansdominerad. Det märkte jag direkt när jag blev utnämnd till energiminister.

Med tanke på den utveckling vi har i dag, då vi vet att det i vissa sektorer råder arbetskraftsbrist och kompetensbrist, är det farligt om man bara vänder sig till en del av befolkningen. Det är alltså inte bara en rättvisefråga utan också en kompetens- och utvecklingsfråga.

Ända från det att regeringen tillträdde som feministisk regering har den tagit initiativ till såväl samtal som seminarier och också lagt förslag som har handlat om att synliggöra hur detta ser ut. Jag är väldigt glad över att det finns ett engagemang från sektorn och att man där ser att detta i grund och botten är en strategisk utvecklingsfråga. Jag har påbörjat detta arbete och ser fram emot att fortsätta med det.

Anf. 63 HANNA WESTERÉN (S):

Herr talman! Tack, statsrådet, för svaret! Detta klagörande är glädjande liksom även den tydliga medvetenheten om hur bekymmersamt det är.

Jag tror precis som statsrådet att detta är en strategisk utvecklingsfråga. Därför vill jag såklart lyfta blicken ännu lite till och fråga hur regeringen ser att frågan om en jämställd energisektor skulle kunna drivas också på en internationell nivå.

Anf. 64 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Vi tycker kanske att situationen inte är tillräckligt bra i Sverige, men man kan väl säga att den inte är särskilt mycket bättre internationellt. Det är klart att vi lyfter upp även detta.

Sverige är del av ett jämställdhetsnätverk inom det internationella energisammanhanget just för att stärka jämställdhetsarbetet även där, och egentligen av samma skäl. I dag är två tredjedelar av alla som lämnar våra högskolor med examen kvinnor. Då kan en sektor inte bara, eller huvudsakligen, rikta in sig på återstående tredjedel, eftersom man i så fall riskerar att tappa värdefull kompetens. Då utvecklas man inte.

Supermiljöbilspremien

Anf. 65 ROLAND GUSTBÉE (M):

Herr talman! Min fråga går till miljöminister Karolina Skog. I regeringens budgetproposition anslås 700 miljoner till supermiljöbilspremien. Det är en ganska rejäl höjning i förhållande till budgeterat belopp 2016.

Supermiljöbilspremien infördes av alliansregeringen 2012, och den har varit framgångsrik. Men premien per bil har gått ned under senare år. Under 2016 har premien hittills, fram till i förrgår, beviljats för 7 994 bilar, men bara 216 miljoner av det totala anslaget har gått åt.

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att regeringens ambition för 2016 ska gå i uppfyllelse, och hur många bilar räknar statsrådet med kommer att premieras under 2017?

Anf. 66 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack för frågan, även om den gör mig något förbryllad! Jag uppfattar att ledamotens oro är att den reform som alliansregeringen lanserade håller på att bli för dyr, vilket jag instämmer i.

Att bara subventionera nybilsköp rakt av för dem som gör miljöbra saker är ett dyrt sätt. Därför utreder vi en helt annan modell som inte belastar statsfinanserna alls på samma sätt.

Men att få vår del av reformen på plats har visat sig ta något längre tid än planerat. Därför måste vi se till att nybilsköparna inte hamnar mellan stolarna utan att det hela tiden kommer att finnas någon form av stöd. Av detta skäl förlänger vi den förra regeringens reform. Den är baserad på prognoser över nybilsförsäljning, och detta ligger till grund för den summa vi budgeterar.

Anf. 67 ROLAND GUSTBÉE (M):

Herr talman! Nej, min oro beror inte på att det är för dyrt, utan min oro är att regeringen anslår pengar som har väldigt liten sannolikhet att gå åt såvida regeringen inte avser att stimulera dessa supermiljöbilar. Det handlar alltså bara om symbolpolitik att anslå så mycket pengar om man inte tror att mer än hälften kommer att gå åt.

Anf. 68 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Den förra regeringen gjorde ett antal subventioner till olika delar av samhället – både till solceller och till miljöbilar – men man hade en dålig vana att underfinansiera stödet. Vi ser en ganska liten risk med att ta i för mycket. Det enda som händer är att det blir pengar över.

Det är dock så att nybilsförsäljningen i Sverige går upp, och då är det relevant att höja den tillgängliga summan så att ingen som tar steget riskerar att bli utan.

Miljöbudgetens effekter på sysselsättningen

Anf. 69 JOHAN BÜSER (S):

Herr talman! Min fråga går till miljöminister Karolina Skog. Regeringen har nu lagt en historisk miljöbudget, och vi har en regering som på allvar vill nå miljömålen. Det kan jämföras med den tidigare statsministern som under sina åtta regeringsförklaringar inte ens tog ordet ”miljömål” i sin mun.

Som socialdemokrat är jag särskilt glad över att det finns en koppling i budgetpropositionen som visar att arbetet med att nå miljömålen också är ett arbete för fler jobb, ökad tillväxt och mer innovationer.

Förutom förbättringar för biologisk mångfald och för tillgänglighet för medborgarna har förstärkningar av anslaget för värdefull natur redan gett många jobb, inte minst på landsbygden. Därför vill jag fråga miljöministern vilka effekter hon ser på sysselsättningen med anledning av dessa satsningar.

Anf. 70 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Tack, Johan Büser, för en viktig fråga! Naturskydd och jobbskapande går hand i hand. Det är viktigt att komma ihåg, eftersom det vid många tillfällen har framställts som att det vore en motsättning. Regeringen har en mycket hög ambitionsnivå vad gäller skydd och skötsel av värdefull natur.

Medel tillförs också till det rörliga friluftslivet. På så vis anlitas många lokala entreprenörer och konsulter, vilket skapar sysselsättning över hela landet. Anslaget till värdefull natur gav under 2015 drygt 1 100 direkta årsarbetstillfällen och indirekt ytterligare 200. Det kallar jag en succé.

Vi går också vidare och tillför för nästa år medel till Naturvårdsverket, så att man där kan ta en samordnande roll för att kunna förstärka dessa effekter ytterligare framöver.

Anf. 71 JOHAN BÜSER (S):

Herr talman! Tack, miljöministern, för svaret! Jag har också noterat att Naturvårdsverket har fått mer pengar för samordningen av gröna jobb. Jag undrar om även detta är insatser som förutom sysselsättningseffekterna kan förstärka miljömålsarbetet i dess helhet.

Anf. 72 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP):

Herr talman! Naturvårdsverkets samordnande roll för arbetet med att skapa gröna jobb och fler jobb med låga kvalifikationskrav förstärker också naturvårdsarbetet. Det skapar en acceptans och ett engagemang lokalt över hela landet för dessa insatser när man tydliggör vilka effekter det får på näringsliv och möjligheten att skapa nya jobb. Bland annat ser vi en enorm tillväxt inom ekoturismbranschen i Sverige, vilket är otroligt glädjande.

Anf. 73 ANDRE VICE TALMANNEN:

Det finns inga ytterligare anmälda frågeställare. Därmed är dagens frågestund avslutad. Jag vill tacka statsråden och de deltagande ledamöterna.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.58 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 15.15, då statsminister Stefan Löfven (S) skulle lämna en återrapport från Europeiska rådets extrainsatta möte den 16 september.

Prot. 2016/17:7
22 september

Frågestund

*Åtterrapportering
från Europeiska
rådets möte*

§ 2 Åtterrapportering från Europeiska rådets möte

Anf. 74 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Förra fredagen möttes stats- och regeringscheferna för 27 av EU:s medlemsländer informellt i Bratislava för att diskutera unionens framtidsfrågor. Storbritannien deltog alltså inte i detta möte.

På mötet konstaterades det att EU är absolut nödvändigt för oss – vi behöver vårt samarbete. Det fanns en tydlig vilja att söka enighet och hålla ihop unionen. Det fanns också i stora drag en samsyn på vilka stora frågor vi har att hantera framöver. Ett flertal av ledarna ansåg att det fortsatta arbetet framför allt bör fokusera på tre områden.

Det första är jobb och tillväxt. EU behöver fortsätta utveckla den inre marknaden för att kunna uppnå högre välbstånd. Vi behöver öppna och konkurrenskraftiga ekonomier, och det förutsätter fler frihandelsavtal och en fördjupad inre marknad. Men det förutsätter också goda arbetsvillkor. Flera ledare, däribland jag, betonade vikten av att unionens ekonomiska politik blir mer rättvis och att den sociala dimensionen stärks. Det är genom att vi både får ned arbetslösheten och skapar en mer rättvis marknad som våra samhällen utvecklas och växer.

Det andra området är migration. Trots att migrationsströmmarna till EU minskat fanns det en medvetenhet om att EU behöver fortsätta utveckla sin politik på det här området. Det rådde även enighet om att ha en väl fungerande yttre gräns. I mitt inlägg gav jag stöd för ett väl fungerande gränssamarbete och fortsatt fokus på ett ökat samarbete med tredjeländer. Men jag tog framför allt upp att en hållbar migrationspolitik förutsätter ett gemensamt fungerande asylsystem och att vi inte kan ducka för frågan bara för att den är svår.

Det tredje området är säkerhet. Flera uttryckte önskemål om att EU borde stärka samarbetet kring den militära krishanteringen. Det var någonting som även jag framförde. Sverige är positivt till ett EU som stärker sin krishanteringsförmåga både militärt och civilt. Det finns en klar förbättringspotential på det området. Jag var också tydlig med att Sverige inte kommer att stödja ett gemensamt försvar. Det var heller ingen på mötet som förespråkade det. Det fanns en enighet om att mer behöver göras i arbetet mot terrorismen. Där behöver vi framför allt förstärka samarbetet mellan medlemsstaterna.

Utöver de här punkterna diskuterades vikten av att EU skyndsamt ratificerar Parisavtalet, och jag och flera andra betonade hur viktigt det är att vi fortsätter driva på för en ambitiös miljö- och klimatpolitik.

Herr talman! Eftersom det här var ett informellt möte antogs inga slutsatser. Däremot enades stats- och regeringscheferna om en deklaration som betonar vikten av enighet och att skapa ett EU som medborgarna kan stödja och lita på.

Europeiska rådets ordförande Tusk, det slovakiska ordförandeskapet och kommissionen listade därutöver ett antal utmaningar som unionen står inför samt åtgärder som de vill utveckla vidare. Med tanke på mötets informella karaktär var det viktigt för mig och flera av mina kollegor att göra distinktionen att det här var deras förslag och inget som Europeiska rådet fattade beslut om. Det blev också resultatet.

Vi var dock alla överens om att mötet i Bratislava var ett startskott för en fortsatt diskussion om EU:s framtid, och det arbetet planeras pågå fram till firandet av Romfördraget i mars nästa år. För att skapa tillräckligt med tid för diskussioner planeras ett extra informellt toppmöte på Malta i början av nästa år, utöver de formella europeiska råd som redan har planerats.

För regeringen är det viktigt att EU nu levererar i de frågor där människor förväntar sig leverans. Detta framförde jag också vid mötet, och jag var långt ifrån ensam om den hållningen. Jag ser därför fram emot fortsatta och regelbundna diskussioner om detta framöver.

Anf. 75 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Jag vill tacka statsministern för redogörelsen från det informella toppmötet i Bratislava. Det var viktigt att få till stånd ett möte med tanke på alla de utmaningar som EU står inför. Brexit är självklart en, men det rör sig också om många andra saker: euroländerna som diskuterar om man ska samarbeta ännu mer, flyktingkrisen, arbetslöshet – listan kan verkligen göras lång.

Det görs väldigt många olika utspel nu. Ungern och Polen gör utspel om att man vill ha mer nationell politik. Andra länder i södra Europa vill samarbeta tajtare. Andra länder gör utspel om andra saker. Jag tror precis som statsministern säger att det är viktigt att ha is i magen nu, försöka koncentrera sig på de absolut viktigaste frågorna och förverkliga det som vi faktiskt redan har beslutat.

Jobb och tillväxt är en sådan sak, att stärka den inre marknaden och öka handeln. Migration är en annan, och där har det faktiskt fattats beslut om att vi ska ha en rättvis fördelning i Europa. Allt annat vore enormt tragiskt. EU måste leva upp till sina grundläggande värderingar om ett solidariskt Europa. Miljö och klimat är en annan fråga, men vi har också självklart de sociala frågorna, som på olika sätt måste få genomsyra diskussionerna. Vi vet ju hur många människor som har farit så otroligt illa efter finanskrisen. Om EU ska kunna ha trovärdighet framöver måste de frågorna lyftas och sedan självklart förverkligas på den nationella nivån.

Jag skulle vilja fråga statsministern hur han upplever diskussionerna. Tror statsministern att det kan bli lite lugn och ro och ordning i ledet så att man verkligen kan börja ta tag i de frågor som vi redan har beslutat om och som är de viktigaste i den europeiska unionen?

Anf. 76 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det finns en djup insikt om behovet av detta samarbete, som jag inledningsvis sa i min återrapport. Det är ingen tvekan om det. Därför kommer processen fram till mars nästa år att vara väldigt viktig för att kunna få både fokuseringen och på några områden kanske också fördjupningar och tydliggöra vad som är uppdraget framöver.

Samtidigt ska vi vara ärliga och säga att det uppenbarligen finns några frågor där vi kommer att ha ganska svåra diskussioner. En sådan är migrationsfrågan och asylpolitiken. Den förestående folkomröstningen i Ungern kommer inte att underlätta en fortsatt diskussion, och flera länder kommer att ha svårt att ta den diskussionen, som är helt nödvändig. Där finns en tydlig huvudstrategi, och det är att se till att alla länder på något sätt tar ett ansvar. Annars kommer detta att bli jättesvårt.

Jag tror att vi också får vara beredda att diskutera vad som händer om inte alla medlemsländer tar sitt ansvar och följer fattade beslut. Om vi har en ordning i Europeiska unionen där det är okej att inte följa fattade beslut är vi på ett sluttande plan. Den diskussionen kommer nog upp. Jag vill vara ärlig och säga att det finns en samsyn kring behovet av detta men även några väldigt svåra frågor som vi kommer att få slita med framöver.

Men i grund och botten går vi in med en pragmatisk hållning. Vi ska försöka hitta lösningar, för EU-samarbetet är så viktigt för Sverige. Det är ändå det som är grundtonen och betydelsen av detta – samsynen om att förstärka samarbetet.

Anf. 77 MARIE GRANLUND (S):

Herr talman! Tack, statsministern, för svaret! I går gästade kommissionär Cecilia Malmström riksdagen, och vi hade möjlighet att lyssna på henne. Hon redogjorde för ungefär samma bild som statsministern – det ganska komplicerade läget och självklart vikten av det europeiska samarbetet. Hon betonade oerhört starkt de olika nationalstaternas ansvar för att vi nu ska kunna hålla ihop unionen, och det är klart att detta är en stor utmaning. Man har olika värderingar och tycker på olika sätt. Men det borde inte vara omöjligt att ändå gå framåt.

Migrationen är en fråga som man inte bara kan tänka bort. Den finns där, och den löser sig inte av sig själv. Här måste EU verkligen ta krafttag, så det är helt enkelt bara att hålla ut.

Anf. 78 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag delar den uppfattningen, och inte minst Cecilia Malmström själv känner ju till diskussionerna om handelsfrågorna. Det är oerhört viktigt för oss att vi får till handelsavtalet och exempelvis kan ratificera CETA-avtalet, men även där är det som verkar självklart för oss inte självklart överallt. Det är väl ett bevis för att det finns en väldig skepsis hos många medborgare i många länder om just detta med marknad och frihandel. Vi kommer inte att kunna utvecklas så som vi vill om vi inte klarar den delen, men det sätter också fingret på att EU måste vara mer socialt inriktat och visa medborgarna att det även i en ekonomi som utvecklas och där handeln måste öka finns en trygghet och en väg framåt. Jag tror att det är viktigt nu framöver.

Anf. 79 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsministern för redogörelsen. Utmaningarna för Europa är många och stora. Att möta de utmaningar som Europa i dag står inför ställer stora krav på ledarskapet. Hur samarbetar vi bäst inom unionen för att skapa framtidstro? Alla vi medborgare måste se resultat: att fattade beslut faktiskt gör skillnad. Därför välkomnar

jag att statsministern och hans kollegor kom överens om att man ska uppfylla löften – att man ska stärka mekanismen för genomförandet av fattade beslut.

Migrationsfrågan är nog det tydligaste exemplet på att fattade beslut inte har efterlevts. Här har vi från Moderaterna efterfrågat verktyg för att beslut ska implementeras bättre. Vi har lyft fram vikten av att använda budgeten som piska och morot. Det ska löna sig att göra rätt och straffa sig att göra fel, något som statsministern inte har velat driva inom unionen.

Givet att statsministern nu deltog i beslutet om att stärka implementeringen blir, herr talman, min första fråga till statsministern om han har omvärderat sitt ställningstagande vad gäller att driva budgetfrågan som medel för bättre implementering av fattade beslut.

Vidare tror vi moderater att det är viktigt att vi inte i detta läge blir besatta av nya och fler institutioner och formfrågor. Det är ju ingen mening att bygga nya våningar på ett bygge när grunden visar sprickor. Alla beslut som behöver tas för att hantera framtidens utmaningar och skapa ett bättre Europa finns redan på plats. Vi har redan ramarna i dag. Vi behöver inte nya institutioner eller nya fonder. EU behöver ingen finansminister. Vi har redan en; den heter stabilitets- och tillväxtpakten.

Vi är mycket bekymrade över att kommissionen nu vill se en mer flexibel tolkning av de finanspolitiska reglerna. Så min andra fråga, herr talman, är: Vad tycker Sverige och de andra medlemsländerna om de mer flexibla tolkningarna av de finanspolitiska reglerna?

Anf. 80 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vi menar att det är viktigt att ha en stram finanspolitisk hållning och stå upp för ordning och reda i de offentliga finanserna. Det gäller också på EU-nivå, och det är helt avgörande.

Vad gäller hur man kan använda budgeten tror jag att alla vet att det inte finns något regelverk som gör det möjligt att straffa någon i budgethänseende för att man inte har följt fattade beslut. Det medger inte regelverket, och då är det kanske lite konstlat att driva en sådan fråga.

Däremot är det pragmatiskt – vi måste driva frågan hur ett sådant regelverk ska kunna se ut. Det är en viktig diskussion. Vi kan inte ha en ordning där vi över tid tillåter några att inte följa fattade beslut eller att obstruera. Den diskussionen är legitim. I dag finns dock inget sådant regelverk. Det finns inga sådana möjligheter. Det måste vi förhålla oss till.

Detta är vår hållning. Det finns flera medlemsstater som nu börjar tala om att vi måste se över vilka verktyg vi kan använda, inte minst för att se till att vi får en gemensam asylpolitik.

Jag delar i övrigt uppfattningen att vi inte behöver många nya institutioner. Huvudlinjen måste nu vara att leverera på det som är uppdraget och det som redan är beslutat: färre löften och mer resultat.

Anf. 81 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr talman! Jag välkomnar verkligen det statsministern säger om ordning och reda i budgeten, såväl nationellt som inom EU. Jag noterar också att statsministern på mötet i Bratislava inte nådde framgång med den sociala pelaren; i stället adresserar Bratislavafärdplanen våra framtida lösningar på de här viktiga samhällsproblemen och utmaningarna. Resultatet

är i stort gott, men jag saknar ändå en diskussion om reformagendan, avregleringar, budgetreformer, omprioriteringar och budgetrestriktivitet.

Givet att vi nu tappar ett av de större icke-euroländerna i och med resultatet av folkomröstningen i Storbritannien undrar jag hur diskussionerna om budgetrestriktivitet gick och vilka allianser statsministern knöt för att bromsa och för att säkerställa att de svenska skattebetalarna inte får betala mer för det brittiska utträdet.

Anf. 82 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Brexitförhandlingarna och vad som ska komma ut av dem diskuterades inte. Det var inte detta som stod på dagordningen, utan frågan var vilka framtidsfrågor vi ska fokusera på och hur vi ska ta oss an de gemensamma utmaningar vi står inför. Det fanns ingen diskussion om vare sig budgetrestriktivitet, avregleringar eller vad det nu var.

Fokus låg på samling – att vi måste se till att samarbetet fungerar. Vilka frågor är det då som man ska fokusera på? Jo, det är dem som jag nämnde i min återrapport.

Den sociala pelaren diskuterades inte i sig. Där finns det ett utkast som kommer att diskuteras under hösten. Sedan återkommer kommissionen med ett förslag på det området. Då får vi se hur det går. Men jag står fortfarande fast vid att om det är något som EU behöver så är det att visa människor att det också finns en social trygghet i en värld som ständigt förändras.

Anf. 83 PAVEL GAMOV (SD):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka statsministern för återrapporteringen från Europeiska rådets informella möte. Efter mötet i Bratislava blir det allt tydligare att EU som institution inte klarar av de prövningar som den utsätts för. Ett havererat gränsskydd och politiker utan verklighetsförankring har på kort tid raserat mycket av det som tidigare byggts upp.

I Bratislavadeklarationen tar man bland annat upp att förra årets migrationsströmmar aldrig får upprepas. Ändå talar vissa i den svenska regeringen från både Socialdemokraterna och Miljöpartiet om att Sverige så snart som möjligt ska återgå till förra årets nivåer. Att deklARATIONEN tar upp ett fördjupat samarbete när det gäller migranter ekar också tomt då flera medlemsstater öppet sagt att de inte kommer att delta i detta.

Vidare är det problematiskt med talet om upprättande av ett EU-gemensamt gränsbevakningsväsen eftersom detta ska vara en fråga för respektive medlemsstat.

Jag vill därför fråga statsministern följande: Hur ställer sig statsministern till en återgång till förra årets invandringsvolymer, något som vissa i statsministerns eget parti och regering förespråkar men som Bratislavamötet avvisar? Jag vill även fråga hur statsministern ser att Schengensamarbetet ska fungera när exempelvis Italien skickar tusentals och åter tusentals personer norrut för att lämpa över problemet på andra medlemsstater.

Avslutningsvis undrar jag också hur de svenska gränskontrollerna kommer att upprätthållas efter den 12 november, när de ska upphöra. Hur kommer den svenska regeringen att tillse att vi kommer att ha ett fullgott gränsskydd i Sverige även efter detta datum?

Anf. 84 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det svenska gränsskyddet var inte uppe på dagordningen. Vi talade om vilka utmaningar EU står inför. Det är lite märkligt att då få höra å ena sidan kritik mot att gränsskyddet inte fungerar och å andra sidan kritik mot att vi försöker förstärka gränsskyddet.

Vi har ett Schengensamarbete som innebär att vi måste klara av de yttre gränserna. Vi måste förstärka det samarbetet och se till att det fungerar. Det är den första förutsättningen för att ha en ordnad migrationspolitik.

Jag tycker att det är helt korrekt att vi diskuterar det yttre gränsskyddet och ser till att förbättra det. Sedan ska det kompletteras med en gemensam asylpolitik där alla medlemsstater tar sitt ansvar. Jag inser mycket väl att det är en komplex och svår fråga. Det är några som inte vill att vi ska ha det så, men vi måste fortsätta diskutera. Kommissionens förslag ligger på bordet. Vi ska ta ställning till det. Vi menar att det är viktigt att vi driver på för en sådan gemensam politik.

Anf. 85 PAVEL GAMOV (SD):

Herr talman! Jag vill tacka statsministern för svaret på mina frågor, även om jag inte upplever att det var mycket till svar. Anledningen till att jag frågar om det svenska gränsskyddet är just att vi efter den 12 november inte längre kommer att ha dessa gränskontroller i Sverige. Därmed kommer vi inte heller att kunna leva upp till det som statsministern och de andra 26 stats- och regeringscheferna kom överens om på Bratislavamötet.

I deklARATIONEN står det i klartext att de nivåer vi hade till EU och Sverige aldrig någonsin får upprepas. Samtidigt finns det flera statsråd och en uppsjö av kommunala företrädare i Socialdemokraterna och Miljöpartiet, de två regeringspartierna, som vill ha en återgång till dessa nivåer. Detta går inte ihop. Där blir statsministern svaret skyldig: Hur går den konkreta regeringspolitiken ihop med det som man kom överens om vid Bratislavamötet? Hur kan man å ena sidan vilja ha tillbaka nivåerna och å andra sidan i EU-sammanhang stödja att man aldrig ska få en liknande situation igen?

Anf. 86 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vi ska inte tillbaka till en sådan situation. Det pågår som sagt diskussioner i EU-sammanhang om hur de nya reglerna ska se ut. Det kommer att påverka oss också. Vi vet ännu inte hur reglerna kommer att se ut, men vi kommer att få förhålla oss till dem.

Internationellt pågår en diskussion där nu UNHCR har ett mandat att se över hur flykting- och migrationspolitiken ska se ut på global nivå. Vi vet heller inte utkomsten av det. Troligtvis kommer man fram med ett förslag om kanske två år. Det kommer också att påverka oss, och vi får förhålla oss till det.

Vi ska inte tillbaka till en situation där vi inte har kontroll. Men exakt hur det hela ska se ut i framtiden måste vi ta ställning till med beaktande av vad som sker i vår omvärld.

Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Även jag vill tacka statsministern för återrapporten från det informella toppmötet och klargörandet av de frågor som var uppe vid mötet. Jag förstår att statsministern efter det också har diskuterat migrationsfrågorna i ett vidare och globalt sammanhang. I grund och botten

handlar det om hur man minskar människors behov av att fly och dessutom säkerställer att vi har ett asylsystem som även Europa kan hantera.

Som statsministern sa förordar Sverige ett hållbart gemensamt asylsystem. Jag vet att Sverige i de frågorna också tidigare har framhållit att grunden i ett asylsystem är att man måste göra det möjligt för människor att söka asyl. Tragiken när det gäller flyktvägarna till Europa har i mycket handlat om avsaknaden av legala vägar.

Jag är glad över att det kom många beslut från många regeringschefer i New York om att öka kvotflyktingantalet, men jag vill gärna höra om statsministern har något mer att tillägga när det gäller hur den globala diskussionen kan få inflytande också på den europeiska. Det är ju inte lätt att hitta en väg framåt i ett europeiskt sammanhang.

Anf. 88 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag instämmer mycket i att vi måste se helheten här. Vår huvuduppgift är egentligen att se till att människor över huvud taget inte behöver fly och göra de vansinnigt farliga resorna över Medelhavet. Därför pågår samtal med tredjeländer. Hur kan EU hjälpa till i de länderna men också i närområdena? Här kommer det att finnas ett antal olika perspektiv som avgör. Det är klimatfrågan – det är torka, och det kan vara översvämningar, naturligtvis. Men det är också rena krig. Det är terror och allt detta. Där har EU en större roll att spela, och där pågår nu, som sagt var, diskussioner med tredjeländer.

Sedan är det frågan om asylpolitiken i det globala kommer att påverka EU. Ja, jag tror det. Jag kan inte säga det säkert. Men om UNHCR lägger fram förslag som accepteras i Förenta nationerna och som innebär ett behov av förändring på EU-nivå menar jag att vi får lov att acceptera det. Det är viktigt att vi får till globala regler. Jag är oerhört glad över att vi har fått till en sådan diskussion nu. Det är en global kris, och det innebär att det är ett globalt ansvar.

Nu antogs också en New York-deklaration. Det handlar bland annat om grundläggande åsikter om flyktingpolitiken. Och det finns nu ett uppdrag till UNHCR att återkomma med förslag till hur det kan komma att se ut. Då får vi förhålla oss till det sedan.

Anf. 89 ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Tack för svaret på den väldigt ömmande frågan! Statsministern nämnde i föredragningen och nu i svaret påverkan från miljö- och klimatfrågorna. Det här är ett angeläget och väldigt viktigt samarbetsområde för EU-länderna.

Jag kan i det sammanhanget notera att samtidigt som vi har diskussionen om att ett EU-land, Storbritannien, har valt att lämna unionen finns det fortfarande en räckta länder som vill ha inträde. Bosnien är ett land som i dagarna tog ett steg närmare medlemskapsförhandlingar. Man kan se på vad en grundläggande miljö- och klimatlagstiftning från EU:s sida betyder i ett land som Bosnien, som håller på att bygga upp en administration, en institutionalisering, och vad det betyder för den miljönytta i Bosnien och Medelhavsregionen som det innebär. Då tror jag faktiskt att vi efter hand ser att det europeiska samarbetet har många nyttoaspekter att jobba med och kan leverera väldigt mycket god välfärd, som rent vatten och ren luft, till sina medborgare.

Anf. 90 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Ja, det är viktigt. Det är bra att just klimat- och miljöfrågan är en av fokusfrågorna, som nämndes i Bratislava. Där kan vi nämligen göra skillnad på riktigt. Vi är överens om att försöka hantera ratificeringsprocessen på ett sådant sätt att vi kan komma till COP 22 med ett ratificerat avtal. Detta är väldigt komplicerat. Regeringen har i dag fattat beslut om att lägga fram ett förslag för riksdagen om ett godkännande av detta. Men alla medlemsstater ska fatta sina beslut. EU ska fatta sina beslut. Men vi försöker få till det på ett sådant sätt att det framgår att EU har ratificerat det här när vi kommer till COP 22.

När inte minst USA och Kina visade en sådan framåtanda – det var oväntat, får man väl säga – får vi inte falla bakom, utan vi ska vara med och driva på för en smart klimat- och miljöpolitik.

Anf. 91 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Tack, statsministern, för redovisningen från det informella rådsmötet! Mötet handlade om EU:s framtid. Det är förmodligen en framtid utan Storbritannien – tyvärr, säger jag. Storbritannien är en jätteviktig handelspartner för många europeiska länder, däribland Sverige. Min undran i det sammanhanget är om statsministern gjorde några framstötter gentemot sina kollegor och kommissionen för att få till stånd de handelsavtal som nu är på gång och som jag tror kan vara en bidragande orsak till att unionen fortsätter att växa och har den tillväxt som vi behöver för att bland annat motverka den sociala oro som finns i många och stora delar av vår union.

Jag säger detta också i anledning av att jag har noterat att det på skilda håll i Europa, så ock i Sverige, finns partier, enskilda och organisationer som inte tycker att vi ska ha de handelsavtal som jag tycker är jätteviktiga för att vi ska få det vi eftersträvar, nämligen ett framgångsrikt Europa också i framtiden. Speciellt viktigt bedömer jag detta vara nu efter att Storbritannien, som det tycks, har fattat beslut om att skilja sig från vår union.

Apropå Storbritanniens ställningstagande om att utträda ur unionen undrar jag om statsministern gjorde några framstötter gentemot sina kollegor för att få till stånd en både organiserad och så snabb process som möjligt. Jag säger detta i anledning av att min farhåga är att processen drar ut på tiden, och då skapar man bara osäkerhet för verksamheter. Det är verksamheter som skulle hjälpa oss att skapa den tillväxt som vi behöver för att uppnå det vi vill uppnå i vårt Europa, nämligen det goda Europa.

Anf. 92 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! När det gäller handelsavtal delar jag helt Eskil Erlandssons uppfattning om behovet av dessa avtal. CETA-avtalet borde enligt vår uppfattning kunna ratificeras så snabbt som det någonsin går. Jag hade i lördags ett samtal med Kanadas premiärminister Trudeau om det här. Det är samma sak på den kanadensiska sidan.

Dessvärre finns det en diskussion ute i Europa, framför allt på kontinenten i några länder. Det har nästan blivit religion att vara emot handelsavtal. För mig är det en oerhört märklig inställning. Men vi driver på i alla möjliga sammanhang, och vi stöder naturligtvis kommissionen i detta arbete.

Vi vill ratificera CETA. Vi pratar också om hur vi kan se till att TTIP kommer så långt som det någonsin går. Nu ser det ut att vara rätt trögt, för att vara ärlig, med tanke på den diskussion som pågår i Europa men också med anledning av presidentvalskampanjen i USA. Men vi ger fullt stöd i alla olika sammanhang för båda de här processerna.

Vad gäller Storbritannien och den processen har vi, från det att beslutet kom, varit tydliga gentemot Storbritannien men också gentemot kollegorna och kommissionen att det är viktigt att det inte drar ut för långt på tiden. Men med anledning av att brexitsidan inte hade den minsta aning om hur man skulle hantera den här situationen är det också bra om Storbritannien får lite tid att fundera igenom detta. Det har jag också framfört i telefonsamtal med premiärminister Theresa May. Hon gör själv bedömningen att de ungefär vid årsskiftet är klara att verkställa det här. Då har vi också haft möjlighet att fundera igenom hur vi ska se på det. Men Storbritannien måste först ge besked om vilket förhållande de vill ha. Det kommer inte att bli någon modell som redan finns, utan de vill ha sin egen modell. Det måste vi avvakta.

Anf. 93 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Tack för kommentarerna kring mina frågeställningar! Följdfrågan blir om statsministern redan nu har initierat några ekonomiska diskussioner i anledning av det förmodade brittiska utträdet ur Europeiska unionen.

Det är att betänka att vi har en budget som just nu verkar i Bryssel. Men den är inte oändlig, utan en ny budget ska tas fram. Den budgeten är förmodligen exklusive Storbritannien. Jag vet av erfarenhet att diskussionerna börjar nu. Jag vill gärna att en svensk inställning kungörs på det området. Vår inställning är budgetrestriktivitet och återhållsamhet med offentliga medel.

Anf. 94 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det är helt korrekt. Det dröjer ett tag innan nästa långtidsbudget ska träda i kraft. Men visst är den diskussionen redan igång med det faktum att vi utgår från att Storbritannien kommer att fullfölja det här. Då är vår hållning: Är det färre medlemmar kommer det mindre pengar in, och kommer det mindre pengar in måste det också komma mindre pengar ut i kostnader. Det är vår hållning, helt enkelt. Någon annan hållning går inte att ha. Man kan inte fortsätta med samma kostnader om det blir mindre inkomster. Man får rätta mun efter matsäcken, helt enkelt. Det är det enkla budskapet.

Anf. 95 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Tack, statsministern, för redogörelsen från toppmötet! Vi bevittnar en sorts sammanbrott för asylrätten i Europa. Det tydligaste exemplet på det är det i min mening skandalösa avtalet med Turkiet. Vi betalar Turkiet för att vara vår gränsvakt, trots att landet inte ger ett tillräckligt skydd åt människor på flykt.

Vi ser också en sorts kapplöpning i EU mot botten i asylrätten. Ett inslag i den kapplöpningen är att EU-länder nu öppet säger att de inte följer den lagstiftning eller de överenskommelser som finns på området ens inom

Europeiska unionen. Ungern är det tydligaste exemplet. Man bryter säkerligen mot EU:s lagstiftning på flera sätt när det gäller asylområdet, men mest uppenbart är att man struntar i Dublinkonventionen. Och man har tänkt sätta hela den avtalade omfördelningen av flyktingar åt sidan och folkomrösta om att så att säga bryta mot ingångna avtal.

Frågan är då hur Sverige reagerar eller om Sverige alls reagerar. Vi betalar nästan mest i EU per capita, och ungrarna får mest i EU per capita. Är det rimligt när Ungern struntar i de överenskommelser man har gjort? Är det inte dags att sätta hårt mot hårt?

Då undrar jag om statsministern kan tänka sig något av följande sätt att göra det. Tycker statsministern att man ska försöka dra Ungern inför domstolen om de inte följer sina åtaganden? Är det Sveriges ståndpunkt? Är det rimligt? Tycker statsministern att man bör försöka hålla inne regionalstödet till Ungern om landet inte uppfyller sina förpliktelser? De får ju en väldigt frikostig del av EU:s olika stödfunktioner. Och är det inte rimligt att koppla den svenska medlemsavgiften till att länder faktiskt följer sina förpliktelser? Om inte annat kan den kopplingen göras i den omförhandling av budgeten som kommer på grund av att britterna lämnar EU. Om man inte är beredd att göra något av detta accepterar man bara en sorts sonderfall. Allra mest allvarligt är det för de människor som behöver skydd och asyl.

Anf. 96 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vi har sagt till Ungern direkt, och i andra sammanhang, att det inte finns någon organisation där man bara kan ta det som är lätt och behändigt. Man får faktiskt också ge sig på det som är lite svårare och ta ett gemensamt ansvar även i dessa frågor. Det måste också Ungern göra tillsammans med andra länder.

Som jag sa tidigare till Ulrika Karlsson finns det just nu inget regelverk för att dra in regionalstödet. Precis som här i Sverige tycker jag att det är viktigt att man håller sig till det befintliga regelverket.

Däremot är det en legitim diskussion att fundera på hur ett sådant system skulle kunna se ut. Vad skulle kunna bli påföljden? Vi tycker att kommissionen utifrån dagens regelverk borde göra mer och följa upp mer om det är så att fattade beslut inte följs. Man ska hålla sig till det regelverk som finns och som vi är överens om.

Det är ingen tvekan om att detta är en oerhört svår fråga. Men om EU ska klara sig på sikt måste vi följa fattade beslut. Med anledning av det får vi fortsätta att diskutera vilken påföljden ska bli om man inte följer fattade beslut. Kommissionen har i uppgift att följa att fattade beslut faktiskt respekteras och vidta åtgärder utifrån de regler som finns här och nu.

Anf. 97 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! Jag har en fråga på ett annat område. Jag tycker att regeringens bild av debatten om CETA och TTIP är oerhört förenklad. Kritiken har ju aldrig gällt frihandel! Den har aldrig gällt tullar! Vi har inte hört en enda röst i debatten som inte är för att sänka tullar.

Kritiken gäller framför allt att ge storföretagen rätten att stämma oss som nation om vi inför regler för bättre miljö, konsumentskydd och hälsa.

Prot. 2016/17:7
22 september

*Återrapportering
från Europeiska
rådets möte*

Exempelvis är den kanadensiska fackföreningsrörelsen emot CETA. Varför? Därför att de ser dessa problem. Stefan Löfvens tyska kollega är emot TTIP därför att hon ser dessa problem.

Jag tycker att det är oärligt att inte diskutera det som debatten faktiskt gäller: om vi ska ge storföretagen rätt att stämma oss om vi lagstiftar som vi vill i vårt eget land. Därför skulle jag vilja uppmana statsministern att ta debatten om investeringsskyddet, eftersom det är vad debatten om CETA och TTIP faktiskt gäller.

Anf. 98 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Vår linje är klar. Man ska ha respekt för demokratiskt fattade beslut. Detta ska gälla skydd för löntagare, människors och djurs hälsa och så vidare. Det är det som gäller.

Den diskussion som har gällt CETA har inneburit att avtalet gjordes om under förhandlingarna med anledning av precis detta. De synpunkter som framfördes från Europa tillgodosågs av Kanada. Då fanns helt plötsligt ett färdigt avtal som vi är överens om. Det är påskrivet och klart, och alla förstår att det inte blir någon vidare förhandling om detta. Om vi inte ens kan klara av ett sådant avtal är vi illa ute.

Vi ska komma ihåg att vi lever i en global ekonomi. Om inte EU skriver dessa avtal kommer någon annan att skriva avtal, ligga före oss och sätta en annan standard som kommer att vara betydligt sämre. Detta är jag helt övertygad om.

Världen rör sig hela tiden. Om vi inte kan skriva den här typen av avtal i EU kommer vi att ha stora problem att leverera välbefinn till våra medborgare, så för mig är det oerhört viktigt att vi klarar av detta.

Anf. 99 TINA ACKETOFT (L):

Herr talman! Tack till statsministern för redogörelsen från detta första möte, där man eventuellt är tvungen att säga 27 medlemsstater i stället för 28. För en liberal som hade velat höra dig säga 29, 30 och 31 i stället känns det hårt. Därför är det skönt att höra att detta möte skulle vara ett startskott – början på en process, som statsministern säger.

Man blir dock lite luttrad efter ett tag. Min fråga blir därför hur detta startskott skiljer sig från alla övriga europeiska råd, där vi hela tiden har sagt att kniven ligger mot strupen och att det är upp till bevis som gäller. I kris kan något nytt födas, och det är möjligt att vi nu har kommit så långt att vi har nått den krisinsikten.

Statsministern säger att man är överens om att våren 2017 presentera nya riktlinjer för vår gemensamma framtid i EU, men att det är ett svårt läge och att han vill ha en pragmatisk hållning. Då blir jag lite orolig. Visserligen tycker jag väldigt mycket om pragmatism, men man måste ha fokus på vad man verkligen vill.

Jag skulle vilja fråga statsministern hur bilden av EU ser ut bakom den pragmatiska hållningen och bekymrade minen. Vad vill statsministern få ut av denna startprocess? Hur skulle presentationen se ut om statsministern fick bestämma hur EU ska se ut, och vad är egentligen möjligt att nå fram till?

Anf. 100 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag tackar Tina Acketoft för möjligheten att få bestämma i EU – då gör jag det!

Som sagt tror jag att det är oerhört viktigt att EU kan leverera ett mervärde. Det är alltid så i sådana här sammanhang. Vad är mervärdet med EU? Ett mervärde för mig är att vi kan ha en fungerande inre marknad, för detta innebär att vi får en volym som gör att vi kan konkurrera med andra stora spelare som Indien, Kina och USA. Detta kräver att vi fullföljer den inre marknaden som vi har tänkt, inte minst den digitala inre marknaden. Då får vi rätt förutsättningar – själva grundförutsättningarna om vi ska kunna konkurrera. I det ligger utbildningssatsningar och annat.

En annan sak är att människor ska komma i arbete. Där kan vi göra stora gemensamma investeringar och se till att inte minst ungdomar kommer i arbete. Man måste kunna se att det finns en framtid och att man kommer att få ett arbete och kunna försörja sig. Detta är helt avgörande.

En tredje punkt är säkerhetsfrågor. Vi kan samarbeta för att motverka terrorism samt för att förbättra den militära och civila krisberedskapen. Där finns ett tydligt mervärde med samarbete för att öka medborgarnas säkerhet.

Ett annat område är miljö- och klimatfrågor, där vi ska driva på för att se till att leva upp till Parisavtalet.

Jag har själv nämnt den sociala dimensionen, som inte ska innebära någon ny överstatlighet – det är i mångt och mycket nationella beslut som avgör hur vi klarar den delen – men som innebär att vi har en gemensam ambition att förstärka medborgarnas sociala trygghet. Den typen av frågor – som går att kommunicera till medborgarna och som kan upplevas som ett mervärde – tror jag är avgörande.

Jag kan hålla med om Tina Acketofts funderingar kring huruvida ytterligare ett startskott faktiskt kommer att leda till något den här gången, men jag bedömer ändå att det finns en djupare insikt om problematiken.

Anf. 101 TINA ACKETOFT (L):

Herr talman! En stärkt inre marknad, gemensamt bekämpande av klimathot och samarbete i säkerhetsfrågor är väl något vi alla kan ställa oss bakom, så det var inget större brandtal från statsministern.

Jag skulle vilja uppehålla mig vid säkerhetsfrågorna. Inför statsministerns resa lyfte vi fram frågan om Ryssland. Den ska visserligen tas upp senare men borde ändå vara en viktig punkt under avsnittet säkerhetsfrågor, även under det informella möte som hölls tidigare.

Jag skulle vilja fråga statsministern hur diskussionen gick om till exempel Nord Stream 2, som vi diskuterade. Ställde sig statsministern – och avser han att ställa sig – aktivt bakom de tio EU-länder som skrev till kommissionen i vintras och lyfte upp farhågor och var väldigt kritiska till Nord Stream? Kom diskussionen om Nord Stream alls upp, och hur fördes den i så fall?

Anf. 102 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Nej, diskussionen om Nord Stream kom inte upp. Det pågår dock en process där kommissionen håller på att undersöka frågan utifrån bland annat energiunionens målsättningar och policyer, men även ur exempelvis ett säkerhetsperspektiv och ett Rysslandsperspektiv.

Den diskussionen fördes alltså inte i Bratislava, utan där gällde det snarare helhetsbilden och vilka ämnesområden i stort som vi behöver fokusera på, vilka jag har nämnt. Därutöver fördes inga specifika diskussioner om den typen av frågor.

Anf. 103 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Tack, statsministern, för inledningen! Rådets ordförande Donald Tusk framförde en mycket bra kommentar efter mötet. Han ansåg att det är ett faktum att miljontals européer känner sig osäkra. Människor är oroad över vad de upplever som bristande kontroll. De känner rädsla för migration och terrorism samt sist men inte minst oro för sin ekonomiska och sociala framtid.

Det här är en mörk bild. Vad kan vi göra mer i samband med att gränser stängs och invandringen regleras för att hjälpa de människor som står långt från Europa och väntar på hjälp?

Migrationen handlar också om lagliga vägar in. Vi pratar om nödvägar. Driver statsministern också frågan om arbetskraftsinvandring? Det är något som finns i Sverige för att öka möjligheterna för migranter att på ett tryggt sätt ta sig till Europa.

Anf. 104 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Människor är oroad. Det är en alldeles riktig bild. Det är lika bra att se verkligheten så som den är. Då kan den mötas, och man kan ta tag i sådant som det behöver tas tag i.

Det finns flera möjligheter att hjälpa människor. Därför är jag glad för den konferens som hölls häromdagen i New York. USA har tagit ledningen för att få fler länder att bistå länder i konflikt och närområdena, så att fler barn kan gå till skolan, vuxna kan arbeta och antalet kvotflyktingar kan fördubblas, det vill säga fler kan resa säkert.

Det pågår en diskussion om arbetskraftsinvandring och de så kallade blåkorterna. Diskussionerna avser mest högkvalificerad arbetskraft. Vi vet ännu inte resultatet av diskussionerna.

Anf. 105 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Herr talman! Jag fick egentligen inget tydligt svar. Blåkortet är ju för kvalificerad arbetskraft, men min fråga handlade om huruvida statsministern var villig att driva frågan om arbetskraftsinvandring enligt den svenska modellen. Vi kan tycka att om det finns en svensk modell ska den drivas i övriga Europa.

Min andra fråga gäller Turkiet. Det finns ett Turkietavtal. Det avtalet stipulerar att Turkiet ska ge fler arbetstillstånd till syrier samt skolgång och hälsovård. UNHCR ska vara med och välja ut de personer som ska komma till de olika medlemsländerna i utbytet av flyktingar.

På vilket sätt avser statsministern att driva på när det gäller uppföljning av Turkietavtalet? Jag har inte hört att Turkietavtalet har diskuterats och inte heller resultatet av de miljarder som har skickats till Turkiet. Hur ser statsministern på detta?

Anf. 106 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Anledningen till att vi inte föreslår saker i fråga om arbetskraften är just att blåkortsdiskussionen pågår. Det är den diskussionen som pågår nu, och då är det inte så mycket bevänt med att föreslå ytterligare saker. Nej, vi har inte drivit den frågan ytterligare. Nu får blåkortens utredas för att vi ska se hur de kan fungera.

Stödet till Turkiet handlar framför allt om stödet till flyktingarna i Turkiet. Det är flyktingarna som ska ha hjälp med skolgång, möjligheter till arbete, socialt skydd och så vidare. De projekten får redovisas. Man håller inte bara in en summa pengar i ett land för att sedan se hur det går. Pengarna får sökas för specifika projekt, till exempel att bygga en skola. Om det anses att en skola ska få stöd ska det sedan ske en redovisning tillbaka. Ett sådant arbete har precis påbörjats. Jag kan just nu inte säga hur mycket pengar som har använts, men de ska redovisas projekt för projekt.

Anf. 107 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Statsministern återkommer ofta till formuleringen att han vill se ett mer socialt Europa, det vill säga ge en social dimension till EU-politiken. När statsministern får kritik för det, eftersom det skulle innebära mer överstatlighet, är han snabb med att säga att det inte handlar om några fördragsförändringar utan om en gemensam social ambition.

Det spelar egentligen inte så stor roll om denna politik genomförs med hjälp av eller utan fördragsförändringar. I grund och botten handlar inriktningen om att statsministern vill att saker som vi beslutar om i riksdagen ska beslutas i Bryssel.

Jag hör till den grupp i riksdagen – vilket även statsministern gör – som tycker att EU-samarbetet är viktigt. Det är viktigt att det finns ett fungerande EU-samarbete för att möta framtidens gemensamma utmaningar.

Det största hotet mot EU:s framtid är att det växer en känsla av att EU har tagit på sig för mycket beslutanderätt, att makt som borde finnas hos de nationella parlamenten har tagits bort därifrån. Det var grundorsaken till brexit. Det är i grunden kritiken i de länder där vi ser växande EU-skepsis, till exempel Frankrike, Tjeckien och Ungern – en känsla av att för mycket makt flyttas till en anonym institution som ligger långt bort.

Detta är en allvarlig utveckling. Ser statsministern problemet?

Anf. 108 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag ser ett tydligt problem, nämligen att människor känner en stor osäkerhet inför en global ekonomi. Långt ifrån alla känner sig som vinnare.

Vi tror i grunden på den globala ekonomins förtjänster, men de kommer inte alla till del. Det är många som känner osäkerhet. Det är viktigt att vi funderar över hur den sociala dimensionen i EU kan stärkas.

Det spelar ingen roll hur många gånger jag säger detta eftersom Moderaterna ändå hävdar att det är så, men det här kommer inte att innebära en maktförskjutning till Bryssel. Jag rekommenderar till läsning av utkastet till social pelare. Där syns tydligt vad det handlar om. Det finns ett utkast att läsa.

Tanken är att vi utifrån ländernas egna förutsättningar, miljöer och traditioner ska utveckla den sociala dimensionen precis som vi själva vill. Det innebär att besluten fattas här i svensk riksdag, inte någon annanstans. Att det finns dimensioner med är själva poängen. Människor måste se att det finns ett sådant tänk. EU är inte bara ett forum för marknaden, kapitalets fria rörlighet och människors fria rörlighet, utan EU innehåller även en social dimension. Vi borde vara överens om att det är nog så viktigt att veta att det är människorna, löntagarna, som drar ihop välståndet. Det är de som jobbar ihop välståndet.

Vi har fördelen av att förfoga över och fördela resurserna. Men om inte människorna hade jobbat ihop dem hade det inte blivit några resurser. Det hade också blivit en mycket liten budget att besluta om här i kammaren.

Att fundera över hur de människorna ska känna lite mer social trygghet är högst befogat, men det ska inte innebära ytterligare maktförskjutningar.

Anf. 109 FREDRIK SCHULTE (M):

Herr talman! Det finns en mycket bred samsyn om att det är viktigt att parera globaliseringens effekter och skapa en social trygghet så att stora grupper inte känner att de kommer på efterkälken eller upplever att samhället inte ser deras problem och därför söker sig till extrema politiska rörelser. På den punkten är statsministern och jag helt överens.

Men varför ska sådana frågor beröras i EU? Varför kan vi inte lösa de frågorna nationellt? Statsministern säger att det sociala protokollet och den sociala dimensionen inte betyder någonting. Men då har de ingen relevans. Varför pratar då statsministern hela tiden om något som inte har någon betydelse?

Faktum är att det inte är så. Det finns långtgående krav på harmonisering av social- och välfärdspolitik. Det är ett problem.

Anf. 110 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Jag är inte så säker på att det finns en bred samsyn. Jag hör rätt ofta att man nog vill och behöver göra både det ena och det andra men att man inte ska göra någonting. Jag är alltså inte säker på att samsynen är så bred.

Om man vill något på riktigt kan man åtminstone anstränga sig, läsa vad som föreslås, vara med i diskussioner och säga: Om det här ska fungera vill vi ha den här ordningen och inriktningen. Man kan inte bara säga att det inte betyder något.

Jag har inte sagt att det inte betyder något. Det betyder något därför att vi har en ambition att stärka den sociala dimensionen i Europa – det är oerhört viktigt för människor att känna att den finns med. När det gäller hur detta ska göras ska vi göra det på svenskt sätt i Sverige, på tyskt sätt i Tyskland och så vidare. Det är en kombination av ett nationellt beslutande och en gemensam ambition i EU att stärka den sociala dimensionen.

Anf. 111 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Herr talman! Jag tackar statsministern för redogörelsen.

När det gäller det ekonomiska samarbetet har kommissionen indikerat att man nu vill luckra upp de regler som gäller för medlemsstaterna. Det är en ganska farlig väg om man vill att Sverige ska undvika att behöva betala för länder som inte kan hushålla med sina egna resurser, allra helst

som en av Sveriges få allierade i att hålla EU:s budget begränsad – Storbritannien – nu ska lämna unionen.

Samtidigt som detta sker går Juncker ut och säger att han vill ha en EU-finansminister. Jag uppfattade inte riktigt svaret på frågan från Ulrika Karlsson. Kan statsministern tänka sig en europeisk finansminister, eller är det ett blankt nej?

Anf. 112 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Återigen: Vad gäller kommissionens syn på flexibilitet är vi tydliga med att man måste hålla ordning och reda i de finanser som man har att sköta. Det gäller på EU-nivå, och det gäller på nationell nivå. Där har vi ingen annan uppfattning, och det står vi upp för.

Vad gäller en finansminister pågår ett arbete inom ramen för eurosamarbetet och synen på hur man vill förstärka det. Det har pågått en längre tid, och de fem har föreslagit en väg framåt. För egen del tror jag inte att tiden är mogen för att ta några stora kliv i den riktningen nu, men vi kan inte styra över hur man vill utveckla eurosamarbetet.

Jag tror inte på tanken. Vi är inte med i euron över huvud taget, och då ska inte EU ha någon finansminister. Hur euroländerna väljer att utveckla sitt samarbete är upp till dem. Min bedömning är att det inte är tid för några sådana stora övningar nu, och jag hörde inte någon sådan önskan i Bratislavadiskussionen.

Anf. 113 JESPER SKALBERG KARLSSON (M):

Herr talman! Jag tackar statsministern för svaret.

Man kan fundera på hur man säkerställer inflytandet över en sådan minister för icke-euroländer. Det är min följdfråga.

Anf. 114 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! En diskussion som har pågått ett tag är hur vi både respekterar det faktum att euroländerna i vissa avseenden vill gå vidare i sitt samarbete och säkerställer att den typen av förstärkningar inte påverkar hela EU negativt.

Man får ta detta fråga för fråga, men min bedömning är återigen att euroländerna inte driver på för att man ska ha en gemensam finansminister. När det gäller den karta som presenterades för ett tag sedan får vi se hur långt och hur snabbt man kan ta den vidare, men det är inte min bedömning att man önskar detta nu.

Anf. 115 LAWEN REDAR (S):

Herr talman! Min fråga avser också EU:s migrationsuppgörelse med Turkiet. Den innefattar en del betänkliga åtgärder men också en del positiva, som jag har en fråga om.

I våras diskuterade vi åtgärds punkt 2 i överenskommelsen, som handlade om att irreguljär migration från Syrien via Turkiet skulle innebära ett återsändande men att vi efter en sådan åtgärd skulle vidarebosätta en syrier från Turkiet. Detta ansåg hela EU-nämnden vara ett positivt inslag för att få bort den förödande smuggelverksamheten men också en möjlighet för

Prot. 2016/17:7
22 september

*Åtterrapportering
från Europeiska
rådets möte*

att få till stånd en laglig väg till EU. Kom detta upp på det informella mötet, och uppfattar statsministern att denna process är igång över huvud taget?

Anf. 116 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! Det kom inte upp specifikt. Som jag sa var mötet i Bratislava mer övergripande och rörde vilka områden vi ska fokusera på, och vi kom inte in på det i detalj. Men det är klart att samarbetet med Turkiet kom in ibland, för det är en viktig del av hela situationen. Det nämndes till och från.

Det är bara att konstatera att det inte har fungerat så som det var tänkt. Det har påbörjats men hittills inte alls i den omfattning som vi hade hoppats. En fråga som nu diskuteras med Turkiet är hur vi ska ta detta vidare så att det faktiskt fungerar. Vi ska se till att ta emot dem som vi har sagt att vi ska ta emot.

Det är bara att konstatera att det inte har fungerat tillräckligt bra, men det är bara att ligga på och se till att det fungerar.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 3 Justering av protokoll

Protokollet för den 1 september justerades.

§ 4 Anmälan om vice ordförande i utskott

Förste vice talmannen anmälde att *Jörgen Hellman* (S) valts till vice ordförande i skatteutskottet från och med den 15 september.

§ 5 Anmälan om faktapromemoria

Förste vice talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2016/17:FPM1 Förordning om flerårig plan för fiske efter bottenlevande arter i Nordsjön KOM(2016) 493 till miljö- och jordbruksutskottet

§ 6 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid

Följande dokument anmälades och bordlades:

Proposition

2016/17:16 Godkännande av klimatavtalet från Paris

Kammaren biföll regeringens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förkortas till fyra dagar.

Motioner
med anledning av prop. 2015/16:180 En ny lag om personnamn
2016/17:32 av Robert Hannah m.fl. (L, KD, M, C)
2016/17:39 av Mikael Eskilander och Roger Hedlund (SD)

Prot. 2016/17:7
22 september

med anledning av prop. 2015/16:186 Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel
2016/17:34 av Emma Wallrup m.fl. (V)
2016/17:35 av Per Klarberg m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2015/16:195 Nytt regelverk om upphandling
2016/17:30 av Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev (SD)
2016/17:68 av Ulf Kristersson m.fl. (M, C, L, KD)

med anledning av skr. 2015/16:182 Politiken för global utveckling i genomförandet av Agenda 2030
2016/17:33 av Hans Linde m.fl. (V)
2016/17:51 av Kerstin Lundgren (C)

med anledning av skr. 2015/16:190 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2015
2016/17:49 av Per Ramhorn m.fl. (SD)

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 21 september

2016/17:6 Sveriges möjligheter att söka medlemskap i Nato
av *Hans Wallmark* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:7 Hot mot mindre kommuners energirådgivning
av *Rickard Nordin* (C)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2016/17:8 Samhällets stöd vid problematiskt dataspelande
av *Rickard Nordin* (C)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:9 Arbetsmarknadsåtgärder
av *Katarina Brännström* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:10 Regeringens satsning på enkla jobb
av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:11 En tudelad arbetsmarknad
av *Erik Andersson* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:12 Enkla jobb

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 21 september

2016/17:22 Sveriges säkerhetsråds kandidatur

av *Björn Söder* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:23 Rekryteringsmyndigheten i Kristianstad

av *Maria Malmer Stenergård* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:24 Likvärdig bedömning av veteranbilar

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:25 Stärkt kontroll av skatte- och redovisningsbyråer samt konsulter

av *Peter Persson* (S)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2016/17:26 Rekryteringar till högskole- och universitetsstyrelser

av *Peter Persson* (S)

till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2016/17:27 Omtag om alarmeringstjänsten

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:28 Stärkande av alarmeringstjänsten

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:29 Lokalt inflytande över arbetsmarknadsåtgärder

av *Hans Hoff* (S)

till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)

2016/17:30 Ryskt spionage mot svensk militär verksamhet

av *Hans Wallmark* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 21 september

2015/16:1575 Stöd till veteraner

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Gabriel Wikström (S)

2016/17:2 Kilometerskatten

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2015/16:1579 Återinförande av elevstyrda skolor

av *Christer Nylander* (L)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2015/16:1577 En nationell cykelstrategi och nationella mål för cykling
av *Nina Lundström* (L)

till statsrådet Anna Johansson (S)

Prot. 2016/17:7
22 september

2016/17:1 Samtal om höghastighetstågen

av *Per Klarberg* (SD)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:6 Undermålig räls som hotar arbetsmarknad och näringsliv

av *Erik Bengtzboe* (M)

till statsminister Stefan Löfven (S)

2015/16:1578 Otillåten användning av bekämpningsmedel inom EU

av *Kristina Yngwe* (C)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2016/17:4 Effektivisering av gränskontroller i Öresundsområdet

av *Mats Persson* (L)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:9 Højning av fribeloppet

av *Tina Ghasemi* (M)

till statsrådet Anna Ekström (S)

2016/17:8 Uppföljning av elevers frånvaro

av *Erik Bengtzboe* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.16.

Sammanträdet leddes

av andre vice talmannen från dess början till och med § 2 anf. 102 (delvis)

och

av förste vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Frågestund	1
Anf. 1 ANDRE VICE TALMANNEN	1
<i>Skatt på solenergi</i>	1
Anf. 2 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	1
Anf. 3 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	1
Anf. 4 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M)	2
Anf. 5 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	2
<i>Forskningsbaserad skola och undervisning</i>	2
Anf. 6 THOMAS STRAND (S)	2
Anf. 7 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S)	2
Anf. 8 THOMAS STRAND (S)	3
Anf. 9 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S)	3
<i>Va-lagstiftningen och bostadsbyggandet</i>	3
Anf. 10 LARS-AXEL NORDELL (KD)	3
Anf. 11 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	3
Anf. 12 LARS-AXEL NORDELL (KD)	4
Anf. 13 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	4
<i>Garantipensionärernas ekonomiska situation</i>	4
Anf. 14 LINUS BYLUND (SD)	4
Anf. 15 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	4
Anf. 16 LINUS BYLUND (SD)	5
Anf. 17 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	5
<i>Åtgärder mot problematiken i utanförskapsområden</i>	5
Anf. 18 ROGER HADDAD (L)	5
Anf. 19 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	5
Anf. 20 ROGER HADDAD (L)	6
Anf. 21 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	6
<i>Fiskestoppet i södra Kattegatt</i>	6
Anf. 22 JENS HOLM (V)	6
Anf. 23 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	7
Anf. 24 JENS HOLM (V)	7
Anf. 25 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	7
<i>Marksnål teknik vid byggande av samhällsviktig infrastruktur</i>	7
Anf. 26 ANDERS ÅKESSON (C)	7
Anf. 27 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	8
Anf. 28 ANDERS ÅKESSON (C)	8
Anf. 29 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	8
<i>Kemikalieskattens konsekvenser</i>	8
Anf. 30 MARIA MALMER STENERGARD (M)	8
Anf. 31 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	9
Anf. 32 MARIA MALMER STENERGARD (M)	9
Anf. 33 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	9
<i>Lärarutbildningen i Stockholmsregionen</i>	9

Anf. 34 ALEXANDRA VÖLKER (S)	9
Anf. 35 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S)	10
Anf. 36 ALEXANDRA VÖLKER (S)	10
<i>Samtal om offentlig upphandling</i>	10
Anf. 37 JOHAN NISSINEN (SD)	10
Anf. 38 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	10
Anf. 39 JOHAN NISSINEN (SD)	11
Anf. 40 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	11
<i>Proposition om vattenverksamhet</i>	11
Anf. 41 LARS TYSKLIND (L)	11
Anf. 42 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	11
Anf. 43 LARS TYSKLIND (L)	12
Anf. 44 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	12
<i>Möjligheter för unga med aktivitetsersättning</i>	12
Anf. 45 EVA LINDH (S)	12
Anf. 46 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	12
Anf. 47 EVA LINDH (S)	13
Anf. 48 Socialförsäkringsminister ANNIKA STRANDHÄLL (S)	13
<i>Kvaliteten på lärarutbildningen</i>	13
Anf. 49 MARIA STOCKHAUS (M)	13
Anf. 50 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S)	13
Anf. 51 MARIA STOCKHAUS (M)	14
Anf. 52 Statsrådet HELENE HELLMARK KNUTSSON (S)	14
<i>Åtgärder mot våld och segregation i storstäderna</i>	14
Anf. 53 LAWEN REDAR (S)	14
Anf. 54 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	15
Anf. 55 LAWEN REDAR (S)	15
Anf. 56 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	15
<i>Småskalig vattenkraft</i>	15
Anf. 57 ANNIKA QARLSSON (C)	15
Anf. 58 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	16
Anf. 59 ANNIKA QARLSSON (C)	16
Anf. 60 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	16
<i>Ökad jämställdhet i energisektorn</i>	16
Anf. 61 HANNA WESTERÉN (S)	16
Anf. 62 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	17
Anf. 63 HANNA WESTERÉN (S)	17
Anf. 64 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	17
<i>Supermiljöbilspremién</i>	17
Anf. 65 ROLAND GUSTBÉE (M)	17
Anf. 66 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	18
Anf. 67 ROLAND GUSTBÉE (M)	18
Anf. 68 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP)	18
<i>Miljöbudgetens effekter på sysselsättningen</i>	18
Anf. 69 JOHAN BÜSER (S)	18

Anf. 70 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	19
Anf. 71 JOHAN BÜSER (S).....	19
Anf. 72 Miljöminister KAROLINA SKOG (MP).....	19
Anf. 73 ANDRE VICE TALMANNEN	19
Ajournering.....	19
Återupptagna förhandlingar	20
§ 2 Återrapportering från Europeiska rådets möte	20
Anf. 74 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	20
Anf. 75 MARIE GRANLUND (S).....	21
Anf. 76 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	21
Anf. 77 MARIE GRANLUND (S).....	22
Anf. 78 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	22
Anf. 79 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	22
Anf. 80 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	23
Anf. 81 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	23
Anf. 82 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	24
Anf. 83 PAVEL GAMOV (SD)	24
Anf. 84 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	25
Anf. 85 PAVEL GAMOV (SD)	25
Anf. 86 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	25
Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP)	25
Anf. 88 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	26
Anf. 89 ÅSA ROMSON (MP)	26
Anf. 90 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27
Anf. 91 ESKIL ERLANDSSON (C).....	27
Anf. 92 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	27
Anf. 93 ESKIL ERLANDSSON (C).....	28
Anf. 94 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	28
Anf. 95 JONAS SJÖSTEDT (V).....	28
Anf. 96 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	29
Anf. 97 JONAS SJÖSTEDT (V).....	29
Anf. 98 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	30
Anf. 99 TINA ACKETOFT (L)	30
Anf. 100 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	31
Anf. 101 TINA ACKETOFT (L)	31
Anf. 102 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	31
Anf. 103 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	32
Anf. 104 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	32
Anf. 105 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	32
Anf. 106 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	33
Anf. 107 FREDRIK SCHULTE (M)	33
Anf. 108 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	33
Anf. 109 FREDRIK SCHULTE (M)	34
Anf. 110 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	34
Anf. 111 JESPER SKALBERG KARLSSON (M).....	34
Anf. 112 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	35
Anf. 113 JESPER SKALBERG KARLSSON (M).....	35
Anf. 114 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	35
Anf. 115 LAWEN REDAR (S).....	35
Anf. 116 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S)	36

§ 3 Justering av protokoll.....	36	Prot. 2016/17:7
§ 4 Anmälan om vice ordförande i utskott	36	22 september
§ 5 Anmälan om faktrapromemoria	36	
§ 6 Bordläggning och beslut om förkortad motionstid	36	
§ 7 Anmälan om interpellationer	37	
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	38	
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	38	
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.16.....	39	